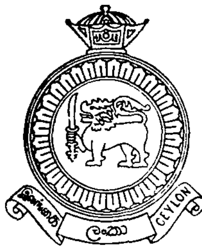

IV කොටස—අධ්‍යාපන, විද්‍යා සහ කලා (E)

1961-62 වර්ෂය සඳහා ජාතික කෞතුකාගාර අධ්‍යක්ෂක තැනගේ පරිපාලන වාර්තාව

ජූනි, 1963

ආචාර්ය ප. එ. ප. දැරණියගල මහත්මා

PART IV—EDUCATION, SCIENCE AND ART (E)

Administration Report of the Director of National Museums for 1961-62

June, 1963

Dr. P. E. P. Deraniyagala

ලංකාවේ වාලච්චේනයෙහි පිහිටි "ඊස්ටර්න් පේපර් මිල්ස් කෝපරේෂන්" හි නිපදවන ලද කඩදාසිවල ආණ්ඩුවේ නියමයෙන් ලංකාණ්ඩුවේ මුද්‍රණාලයේ මුද්‍රිතයි

කොළඹ මහ ලේකම් ගොඩනැගිල්ලේ පිහිටි තැ. පෙ. අංක 500 දරණ රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැක

PRINTED ON THE ORDERS OF GOVERNMENT AT THE GOVERNMENT PRESS, CEYLON, ON PAPER MANUFACTURED AT THE EASTERN PAPER MILLS CORPORATION, VALAICHCHENAI, CEYLON.

TO BE PURCHASED AT THE GOVERNMENT PUBLICATIONS BUREAU, P. O. BOX 500, SECRETARIAT, COLOMBO, AND THE COLOMBO MUSEUM

මිළ *Price* : 1/35 — තැපැල් ගාස්තුව *Postage* : -/50

ශුද්ධ පත්‍ර ආපසු ලැබුණු දිනය / *Proof returned* } *1963.5.30*
ප්‍රසිද්ධ කළ දිනය / *Published* } *1963.6.12*

1——ආ.ු 9339 (63/4)

1961-62 වර්ෂය සඳහා ජාතික කෞතුකාගාර අධ්‍යක්ෂක තැනගේ පරිපාලන වාර්තාව

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

නරඹන්නෝ.—නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව 2,27,061 ක් විය. මෙය පසුගිය වසරේ සංඛ්‍යාවට වඩා 31,611 කින් වැඩි ය.

කමිටු.—උපදේශක කමිටුව නෙවරක් රැස්විය. ජාත්‍යන්තර කෞතුකාගාර සංගමයේ

නිවැරදි කිරීමයි

E 5 වෙනි පිටුවේ (3) අනුඡේදය "පොළඟා රැකගැනීම" කියා නොව "පිඹුරා රැකගැනීම" යනුවෙන් විය යුතුය.

ERRATUM

Page E 29, paragraph 3—The last word in the penultimate line should read "Prehistory" and not "Proprietory" as appearing therein.

R 10365—550 (6/63) GOVT. PRESS, CEYLON.

හොනොලුලු හි පිහිටි ඈත පෙරදිග ප්‍රාග් ඓතිහාසික සංගමයේ ප්‍රාදේශිය සංස්කාරක වශයෙන් ද කටයුතු කරයි.

සත්ව විද්‍යා සහකාර තැන්පත් ආචාර්ය පි. එච්. ඩි. එච්. ද සිල්වා මහතා ලන්ඩන් සත්ව විද්‍යා සමාජයේ විද්‍යාත්මක සාමාජිකත්වයක් සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමෙන් පසුව තෝරා පත්කැර ගනු ලැබිය. මානව වංශ විද්‍යා සහකාර තැන්පත් ඩී. ඇම්. ඒ. ද සිල්වා මහතා විද්‍යොදය විශ්ව විද්‍යාලයයේ සමාජ මානව විද්‍යාව හා සිංහල සංස්කෘතිය පිළිබඳ බාහිර කථිකාචාර්යවරයා වශයෙන් දිගටම ක්‍රියා කෙළේය. අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර තැන්පත් එච්. ඒල්. කල්දේරා මහත්මා අවුරුදු 37 ක සේවයකින් පසුව 1962 ජනවාරි මස 6 වැනි දින විශ්‍රාම ලැබිය. හේ 1925 අගෝස්තු මස 1 වැනි දින පුස්තකාල සහකාර වශයෙන් දෙපාර්තමේන්තුවට බැඳුණේය. 1929 මැයි 1 වැනි දින හෙතෙම මුරකරු පරීක්ෂක වශයෙන් උසස් කරනු ලැබිය. 1942 වර්ෂයේදී කොළඹ කෞතුකාගාරය හිස් කරනු ලැබූ වේලේ හෙතෙම, අගනා සේවයක් ඉටුකළ අතර, ආරක්ෂකයන් වශයෙන් පත් කරනු ලැබූ කොළඹ කෞතුකාගාර නිලධරයන් දෙදෙනාගෙන් එකෙක් වීමේ භාග්‍යය ද ලැබීමෙහි සමත්විය.

යුද්ධයෙන් පසුව සත්ව විද්‍යා භාණ්ඩ හැර අනෙක් භාණ්ඩ සියල්ල කොළඹ වෙත ආපසු ගෙනෙනු ලැබූ වේලේ ඒ සියල්ල පවරන ලද්දේ ඔහුගේ භාරකාරත්වයටය. හේ 1952 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී දෙපාර්තමේන්තුවට පත්වූ පළමුවැනි අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාරවරයා වශයෙන් උසස් කරනු ලැබිය. ඔහු භාරයේ පැවැති භාණ්ඩ අළුතින් පත්කරනු ලැබූ ප්‍රාග් ඉතිහාසය හා භූගර්භ විද්‍යාව, මානව විද්‍යාව හා පුරාවිද්‍යාව සහ පැරණි සිතුවම් යන මේ අංශ පිළිබඳ ආරක්ෂකයන් තිදෙන අතර බෙදා හරිනු ලැබිය.

පැරණි සිතුවම් යන මේ අංශ පිළිබඳ ආරක්ෂකයන් තිදෙන අතර බෙදාහරිනු ලැබිය.

හෙතෙම සවකීය සේවා කාල පරිච්ඡේදය මුළුල්ලෙහිම, සිය භාරයේ පැවැති භාණ්ඩ හා ඒවායේ ප්‍රදර්ශනය කෙරෙහි බලවත් උනන්දුවක් දැක්වීය. නිදහස් කෞතුකාගාර දේශන හා ගුවන් විදුලි කථා පැවැත්වීමේ වැඩ පිළිවෙල සංවිධානය කිරීමෙහි ලා මහඟු සේවයක් කළ හෙතෙම ප්‍රාග් ඓතිහාසික භූමිභාගයක්වූ රාවණා ඇල්ල ගුහාව කැණීමෙහි ලා ද අති විශාල මෙහෙයක් ඉටු කෙළේය.

කල්දේරා මහතාගේ උනන්දුව හුදෙක් සිය සාමාන්‍ය දෛනික රාජකාර්‍ය කෙරෙහි පමණක්ම සීමා වූයේ නැත. ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ ගැන ඔහු පළකළ ශාස්ත්‍රීය ලිපි සංඛ්‍යාව ද, ලංකාවේ මිල මුදල් ගැන ඔහු සම්පාදනය කළ ග්‍රන්ථය ද මේ බවට සාක්ෂි දරයි.

හේ කොළඹ කෞතුකාගාර ක්‍රීඩා හා සුභ සාධක සමාජයේ සභාපතිවරයා වූ අතර, රාජ්‍ය සේවා බෞද්ධ සම්මේලනයේ කෞතුකාගාර ශාඛාවේ සභාපති ද විය.

කල්දේරා මහතා සිය භාරයේ පැවැති සෑම අංශයක්ම සංවර්ධනය කිරීමෙහි ලා මහඟු සහායක් දුන්නේය. එහෙත් ඔහුගේ විශේෂ ඇලීම වූයේ මානව වංශ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා භාණ්ඩ රැසය.

විද්‍යෝදය විශ්ව විද්‍යාලයීය කෞතුකාගාරයේ ආරක්ෂක තැන වශයෙන් ඔහු අළුතින් අරඹා තිබෙන කටයුත්තෙහි ලා සිය සගයන් සියලු දෙනාගේම හිතාදර ආශීර්වාද හා සුබ පැතුම් ඔහු වෙත පිරිනැමේ.

පුරා අවුරුදු 37 ක් තිස්සේ පුස්තකාලයෙහි කාර්‍යක්ෂම ලෙසත්, පක්ෂපාතී ලෙසත්, හිතවත් ලෙසත් සේවය කළ කාර්‍යාල කාර්‍ය සහායක එම්. බී. තිසේරා මහතා 1961 ඔක්තෝබර් මස 31 වැනි දින විශ්‍රාම ලැබීය.

හිස්වැ තුබුණු මුරකරු තනතුරු සය පුරවන ලදී.

එකොළොස් වසක් පුරා දෙපාර්තමේන්තුවට ඉතා හිතවත් ලෙස සිය රාජකාර්‍ය ඉටුකළ කාර්‍යාල කාර්‍ය සහායක කේ. සී. සී. ප්‍රනාන්දු මහතාගේ අකාල මරණය ගැන දෙපාර්තමේන්තුව සවකීය සාතිශය සංවේගය පළ කරයි.

නව උතුරු දිශා ගොඩනැගිල්ල. උතුරු දිශා ගොඩනැගිල්ලේ බටහිර අර්ධය නිර්මාණය කිරීමේ කටයුතු අවසන්වීමට ඉතාමත් ආසන්නය. මේ අවසන්වූ විට දැනට ගබඩාවල ඉඩ මදකම නිසා ඇසිරී තිබෙන භාණ්ඩ සෑහෙන සංඛ්‍යාවක් ප්‍රදර්ශනය කිරීමට පිළිවන් වනු ඇත; තදබදය ද තරමක් දුරට සංසිඳෙනු ඇත.

ප්‍රාග් ඓතිහාසික හා භූගර්භ විද්‍යාංශය.—එස්. පී. ඒප්. සේනාරත්න මහත්මා භාරයේ තිබෙන ප්‍රාග් ඓතිහාසික අංශය. අධ්‍යක්ෂක තැන විසින් බෙල්ලන් බැඳි පැලැස්සෙන් ලබාගන්නා ලද භාණ්ඩ වලින් වඩාත් විශාල බවට පත්විය. අධ්‍යක්ෂ තැනගේ යෝජනාව පරිදි මෙම භූමිභාගය නව්‍ය ලංකා සිතියමෙහි සර්වේයර් ජනරාල් විසින් ඇතුළත් කරනු ලැබ තිබේ.

මේ භූමිභාගයෙන් ලබාගන්නා ලද ආදර්ශ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳව පළවී තිබෙන කොළඹ කෞතුකාගාර ප්‍රකාශන කරා විදේශීය විද්වතුන්ගේ ද අවධානය සෑහෙන පමණ යොමුවීමට පටන් ගෙන තිබේ. කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාලයයේ මහාචාර්‍ය ග්‍රේහැම් ක්ලාක් මහත්මා සවකීය "**ලෝක ප්‍රාග් ඓතිහාස සාරාංශය** (1961)" "World Pre-history, —an Outline" (1961) by Grahame Clarke නමැති කෘතියෙහි මේ ගැන සඳහන් කර ඇත.

පරීක්ෂාකර බැලීම සඳහා බ්‍රිතාන්‍යයේ ස්වාභාවික ඉතිහාස කෞතුකාගාරය වෙත යවනු ලැබූ, මේ භූමිභාගයෙන්ම සොයා ගන්නා ලද මුල් ද්‍රව්‍ය රැස අධ්‍යයනය කරනු ලැබීමෙන් පසුව ආපසු මෙහි එවන ලදී. ඉන් සමහරක් දැනට ප්‍රදර්ශනය කැරේ. බ්‍රිතාන්‍ය කෞතුකාගාරයේ හා කැලිෆෝර්නියා විශ්ව විද්‍යාලයයේ අධිකාරීන් විසින් කරන ලද යථෝක්ත අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල 1963 දී පළවනු ඇත. තවද, 1961 දී අධ්‍යක්ෂක තැන බෙල්ලන් බැඳි පැලැස්සෙන්ම සොයාගත් දහහත් හැවිරිදි යුවතියකගේ ඇට සැකිල්ලක් දැනට ප්‍රදර්ශනය වේ. මේ ආදර්ශ ද්‍රව්‍යය පිළිබඳ විස්තරයක් දැන් මුද්‍රණය වෙමින් පවතී.

ලේඛනගත කිරීම.—මැණික් ගල් රස කිරා, සෝයාරු ගතකොට ලේඛනගත කරන ලදී.

සත්ව විද්‍යාංශය.—ලංකා වන සත්ව දෙපාර්තමේන්තුවේ භාරකාර තැන සඳහා වූ වෘක්ෂලතා හා සත්වාරක්ෂක කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් අධ්‍යක්ෂක තැන පහත සඳහන් යෝජනා එම මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙළේය :—

(1) පල්ලේ බැද්ද—මුල්ලේගම ප්‍රදේශය ඇතුළත ප්‍රදේශය අභය භූමියක් වශයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම.

(2) මහවැලිගඟේ මඩවගුරු ඔස්සේ ප්‍රදේශය **එලිෆාස් මැක්සිමුස් විල් අලියා** නමැති විශාල උපවර්ගය සඳහා අභය භූමියක් වශයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම.

(3) පොලොනා රක ගැනීම.

(4) ලංකාවේ අලින්ගේ හා ඇතුන්ගේ සංඛ්‍යාව දැන ගැනීම පිණිස අලුත උපන් අලි පැටවුන්ගේ අවුරුදු පතා නෙවර බැගින් සංගණනයක් පිළියෙල කිරීම.

ලංකා සත්ව විද්‍යා සමීක්ෂණය.—මේ අරමුණ සඳහා වෙන්වැ තුබුණු මුදලින් වැඩි කොටසක් කූඩාරම් හා වෙනත් උපකරණ ලබාගැනීම සඳහා වියදම් කරන ලදී. එහෙත් භාණ්ඩ රසක්ද ලබාගන්නා ලද බැව් ද මෙහි ලා සඳහන් කරනු රිසියෙමි. එම භාණ්ඩ පිළිබඳ විස්තර මෙම වාර්තාවේ අන් තැනෙක පළවේ.

බඩෙහි වරල් විද්‍යමාන වීම හා විද්‍යමාන නොවීම නිසා පමණක් එකිනෙකින් වෙනස්වන ඕෆිසෝපාලුස් ගාඡුචා (Ophicephalus gachu) සහ චානා ඔරියන්ටාලිස් (Channa oriantalis) යන මත්ස්‍ය දෙවර්ගයේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව කරුණු සමීක්ෂණයෙන් ඉතා ප්‍රයෝජනවත් ප්‍රතිඵල ලැබී ඇත. මේවා ස්පොලියා සිලැනිකා 30 වැනි කාණ්ඩයේ 1 වැනි කොටසේ පළවෙමින් පවතී.

ස්වීඩනයේ ලුන්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය පර් බ්‍රින්ක් මහතා (Professor Per Brinck of Lund University, Sweden) ඔිය සගයන් දෙදෙනා වූ හ්‍යුගෝ ඇන්ඩර්සන් (Hugo Anderson) හා ලෙනාර්ට් සිඩර් හෝම් (Lennart Ceder Holm) යන මහතුන් දෙදෙනා සමග මෙහි සැපැමිණ 1962 ජනවාරි මුල සිට එම මාර්තු අවසානය දක්වා යථෝක්ත කාර්යයෙහි නිරත වූයේය. ඔවුහු සත්ත්වද්‍රව්‍ය වැඩි කොටසක් කොඳු ඇට රහිත සත්ත්ව ද්‍රව්‍යය, දිවයිනේ නා නා ස්ථාන වලින් ලබා ගත්හ. මේවායේ නොරතුරු අධ්‍යයනය කිරීමෙන් මෙතෙක් සිදුවී තිබුණු සත්ත්වාක්‍රමණයේ විවිධ අවස්ථා පිළිබඳ විශාල දැනුමක් නිපදවා ගැනීමට නිසැකවම පිළිවන් විය යුතුය. සත්ත්ව විද්‍යා සහකාර තැන්පත් ආචාර්ය පී. එච්. ඩී. එච්. ද සිල්වා මහත්මා හා ඔහුගේ කාර්ය මණ්ඩලය වන රසායනාගාර සහකාර එම්. ජී. රාමවික්‍රම, චම්ශිල්පි, කේ. එල්. ඊ. පෙරේරා සහ වැඩ බලන සහකාර චම්ශිල්පි පී. බී. සරනේලිස් යන මහත්වරු කොළඹ කෞතුකාගාර සත්ත්වවිද්‍යාත්මක භාණ්ඩයන් යථා පරිදි ආරක්ෂාකළ අතර, ආදශීද්‍රව්‍ය නාමලේඛන ගතකිරීමේ හා හඳුනා ගැනීමේ කාර්ය ය ද ඉෂ්ටකළහ. මිරිදිය හා වෙනත් මත්ස්‍යයෝ සහ උරගයෝ 544 ක් ද පක්ෂීහු හා ක්ෂීරපායිගණයේ සත්තු 55 ක් ද අප්තින් එකතු කරනු ලැබූහ. මෙ හැර, යාපනයෙන් ඔබ්බෙහි වූ දූපත්වල වෙරළට ගසාගෙන අවුත් තුබුණු විශා උල් නැති තල් මිසුන් දෙදෙනාගේ මලකුණු වලින් ඇට කටු කොටස් කිහිපයක් ද ලබා ගන්නා ලදී. පොලිකීට් පනුවන් පිළිබඳ පර්යේෂණයන්හි නිරතවීම සඳහා සවකීය කාලයෙන් වැඩි කොටසක් ගතකළ සත්ත්ව විද්‍යා සහකාර තැන විද්‍යාවට නව්‍යවූ වර්ග 9 ක් ද, ලංකා සත්ත්වසංහතියට නව්‍ය වූ වර්ග 16 ක් ද අනාවරණයකරගෙන සිටී. 1 (ඒ) පරිශිෂ්ටය බලනු මැනැවි. හෙතෙම **පෙක්ටිනාරියා (පෙක්ටිනාරියා) පනවා** විලි (Pectinaria (Pectinaria) Panava willey) නමැති වර්ගයට අයත් ආදශියක් මීගමුව කලපුවෙන් සොයා ගෙන ඇත. විශේෂයෙන් **අයිකෝනියා** (Eichornia) නම් ජලජ පැලැටියෙහි සාදෙහි බහුලව දක්නට ලැබෙන **හර්පොබ්ඩෙලොයිඩියා ඉන්ඩිකා** (කබුරාකි) (Herpobdelloidea indica (Kaburaki) • නමැති එරොප්ඩෙලිඩ් (Eropdellid) කුඩැල්ලා ලංකාවේ විද්‍යමාන වන බැව් ද හේ අනාවරණය කරගෙන ඇත.

සත්ත්ව විද්‍යාත්මක ප්‍රදානය :—1 (බී) පරිශිෂ්ටය බැලුව මැනැවි.

කීට විද්‍යාව. කීට විද්‍යා සහකාර තැන්පත් ඩබ්ලිව්. ටී. පී. ගුණවර්ධන මහත්මිය වැලිමඩ, හක්ගල, නුවරඑළිය, මහගස්තොට, නෑදුන්ගම, කළුමුලන්ද, බොරලන්ද, බණ්ඩාරවෙල, දියතලාව, කොස්ලන්ද, වැල්ලවාය, බදුල්ල, හල්දුම්මුල්ල, බලන්ගොඩ, රත්නපුර සහ අවිස්සාවේල්ල යන ස්ථාන සැරිසරා, ගණනින් 500කටත් අධිකවූ ආදශී ද්‍රව්‍ය රැසක් සොයා ගත්තාය. ඈ ඒ සියල්ල හඳුනා ගත්තාය. කීටවිද්‍යා සහකාරිණී තොමෝ කීට විද්‍යා අංශයේ අයත්, ගණනින් 1,13,119 ක් වූ, සමස්ත භාණ්ඩ රැසම එම අංශයේ රසායනාගාර තැන්පත්, විශ්‍රාම යන ටී. ආර්. සන්ද්‍රසාගර මහතා වෙතින් භාරගත්තාය. මේ භාරගැනීම කැරුණේ ආදශී 9,446ක් අත්හදාබැලීමේ පරීක්ෂණය කට භාජන කිරීමෙන් පසුවය. ඈ මේ භාණ්ඩ රැස පහත දැක්වෙන පරිදි බෙදා වෙන් කැරැ ඇත :—

(1)	ලෙපිඩෝප්ටෙරා	...	...	42,517
(2)	කොලියෝප්ටෙරා	..	...	23,336
(3)	ඕතෝප්ටෙරා	..	...	18,216
(4)	රයින් කෝටා		..	13,766
(5)	හයිමිනෝප්ටෙරා	...	...	7,514
(6)	ඩිප්ටෙරා . .	..	...	6,095
(7)	ඕඩොනාටා	...	...	906
(8)	නියුරෝප්ටෙරා	...	...	296
(9)	ට්‍රයිකෝප්ටෙරා	...	..	222
(10)	සොකෝප්ටෙරා	...	...	69
(11)	අරකිනාඩා	..	...	65
(12)	ප්ල කෝප්ටෙරා	...		60
(13)	එම්බියෝප්ටෙරා	..	...	23
(14)	එෆිමෙරෝප්ටෙරා	..	...	4
				1,13,119

පයෝෂිපණ. සමනල විගියට අයත් සතුන් පිළිබඳව කෞතුකාගාර ශාස්ත්‍රීය ලිපියක් සැකැසීමේ අදහසින් කීට විද්‍යා සහකාරිණිය ඔවුන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයෙක යෙදී සිටියාය. **සැටර්නයිඩායි** (*Saturniidae*) පවුලෙහි **ජීනස් ඇක්ටියාස්** (*Genus Actias*) වගීයට අයත් ඒකම සත්ව විශේෂයක් පමණක් :—එනම්, **ඇක්ටියාස් සෙලීන්** (*Actias Selene*) ද ඇටකස් (*Attacus*) වගීයට අයත් විශේෂ දෙකක්—එනම්, **ඇටකස් ඇට්ලස්** (*Attacus atlas*) හා **ඇටකස් රිසිනි** (*Attacus ricini*) පමණක් ද ලංකාවෙන් සටහන් කැරගනු ලැබී තිබේ. එමෙන්ම, **ඇන්තෙරියා** (*Antheraea*) නම් වගීයට අයත් බොහෝ විශේෂ වලින් **ඇන්තෙරියා පැෆියා** (*Antheraea paphia*) නම් විශේෂය පමණක් ද, ක්‍රිකියුලා (*Cricula*) වගීයෙන් ක්‍රිකියුලා ට්‍රිෆෙනෙස්ට්‍රාටා (*Cricula trifenestrata*) නම් විශේෂය පමණක් ද සටහන් වී ඇති නමුදු, **සැටර්නයිඩායි** (*Saturniidae*) පවුලටම අයත් වන **ලියෝපා** (*Leopa*) **සැටර්නියා** (*Saturnia*) හා සලස්සා (*Salassa*) වගීවලට අයත් විශේෂයන්ගෙන් කිසිවක් මෙතෙක් ලියා තැන්පත් වී නැත. යථෝක්ත යෝජිත ප්‍රකාශනය නිසා ලංකාවේ සමනල වගීයට අයත් සතුන් පිළිබඳ දැනීම දෙගුණ, තෙගුණ වනු ඇත. එබඳු දැනීමක් කෘෂිකර්මයෙහි ලා එනම්, ධාන්‍ය පරාග පෝෂණය සම්බන්ධයෙන්—ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

ඔඩොන්ටෝපුස් වැරිකෝනිස් නම් ජීවියාගේ ස්වාභාවික පරිසර ජීවගති විද්‍යාව පිළිබඳව සිත්කළු සොයාගැනීම් කිහිපයක් කැරුගෙන ඇත. මෙම ජීවියා කෞතුකාගාර රසායනාගාරයෙහි බෝකරනු ලබයි. හඳුනා ගැනීම සඳහා කෞතුකාගාරය වෙත ගෙනෙන ලද අනේකාදශී අතරෙහි ඉතා දුර්ලභ දලබුවෙක් විය. ඌ මෙහි ගෙනෙන ලද්දේ දෙලොස්බාගේ ස්ටිවන්සන් මහත්මිය විසිනි. කීටවිද්‍යා සහකාරිණිය ඌ **සයිකිඩායි** පවුලට අයත් වූවෙකු වශයෙන් හඳුනා ගත්තාය.

මානව වංශ විද්‍යාව. මානව වංශ විද්‍යා සහකාර සී. එම්. ඒ. ද සිල්වා මහතා හෙට්ටි ජනයාගේ ජාතික චාරිත්‍ර වාරිත්‍රවල සම්ප්‍රදායේ ඉතිහාසය පිළිබඳව පර්යේෂණ කරමින් සිටී. ඔහු කළ පරීක්ෂණවලින් එළිදරව්වන කරුණක් නම්, මේ ජාතිය ක්‍රමයෙන් සිංහල හා දෙමළ ජාති දෙක හා මිශ්‍ර වෙමින් අතුරුදහන් වන බවය.

ඔහුගේ වෙනත් පර්යේෂණ වන්නේ උත්පත්තිය, මල්වරවීම, විවාහය, අවමඟුල චාරිත්‍ර, කෘෂිකර්මය, ආගමික චාරිත්‍ර විධිය, භූත විද්‍යා පිළිබඳ ආගමික පුරුදු හා දේවාල පූජාව යන මේවා හා සබැඳි සිංහල ගෘහස්ථ චාරිත්‍ර හා උත්සව පිළිබඳ ව කැරෙන පර්යේෂණ ය. හේ මීගමු දිස්ත්‍රික්කයේ තෝප්පුව, බම්බුකුලිය, දන්කොටුව හා වැලිහේන යන ගම්වලින් ද, කොළඹ අවට ප්‍රදේශ වලින් ද, විෂය කරුණු රැස්කැර ගෙන ඇත. හෙතෙම සාමාන්‍ය දෛනික කටයුතු වලදී ද, ලිපි කටයුතු වල දී ද සහාය වූයේ ය:

මහාජන ඉල්ලීම්. කෞතුකාගාර භාණ්ඩවල ඡායාරූප ලබා ගැනීම සඳහා මෙරට හා පිටරට පුද්ගලයන් හා ආයතන මගින් කරන ලද ඉල්ලීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ඡායාරූප රෙගුලාසිවලට අනුකූලව ඉෂ්ට කරන ලදී. පෞරාණික භාණ්ඩ හඳුනාගැනීම හා ඒවායේ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා මහා ජනයා විසින් කරන ලද අනේක ඉල්ලීම් වෙත ද අවධානය යොමු කැරිණි.

පෞරාණික ද්‍රව්‍ය පිටරට යැවීම. පෞරාණික ද්‍රව්‍ය පිටරට යැවීම සඳහා කරන ලද මහාජන ඉල්ලීම් එකොළොසක් පිළිබඳව, 1940 අංක 9 දරන පෞරාණික ද්‍රව්‍ය ආඥා පණත යටතේ, කටයුතු කැරිණි. මේවායින් වැඩි කොටසක ඇතුළත් වූයේ පෞරාණික අගයෙන් තොර මෑත කාලීන ගෘහ භාණ්ඩ ය.

මානව වංශ විද්‍යා දෙවැනි සහකාර. මානව වංශ විද්‍යා දෙවැනි සහකාර නැන්පත් යූ. ඒ. ගුණසේකර මහතා උඩරට ගම්වල සිදුවන සංස්කෘතික ලීලා හා සමාජයීය විපර්යාස පරීක්ෂණයට භාජනය කරමින් සිටී. තවද හේ, මධ්‍යම, සබරගමු, උතුරු මැද හා බස්නාහිර පළාත්වල ගම් ගණනෙකම ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන රැසක්ම මෙහෙයවා ඇත.

පුරාවිද්‍යා හා මානව වංශ විද්‍යාව පිළිබඳව ආරක්ෂක හා වැඩ බලන අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර. මෙම ධුරය උසුලන පී. ඇල මහතා සිංහල දේලා හෙවත් පල්ලැක්කි ගැන විශේෂ අධ්‍යයනයෙක නිරතව සිටී. හේ ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ 29 වැනි කාණ්ඩය සඳහා සූචි පත්‍රයක් ද පිළියෙළ කොට ඇත.

පෞරාණික සිතුවම් පිළිබඳ ආරක්ෂක නැන්පත් සී. ඒ. අමරසිංහ මහතා බිතුසිතුවම්වල පැරණි පිටපත් ශුද්ධ කිරීමෙහි හා ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීමෙහි යෙදුණේය; නොයෙක් අවස්ථාවලදී කෞතුකාගාරයේ දිවා මුරකරුපරීක්ෂක වශයෙන් ද ක්‍රියා කෙළේය.

චිත්‍ර. පෞරාණික භාණ්ඩවල හා ක්ෂීරපායි ගණයට අයත් සතුන්ගේ චිත්‍රපොත් සඳහා මුද්‍රණය කරන ලද, ගණනින් 5,202 ක් වූ චිත්‍ර අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර වශයෙන් කටයුතු කරන පී. ඇල මහතා වෙත පැමිරි ඇත.

කොඳුඇට ඇත්තවුන්ගේ වර්ණ චිත්‍ර පොත් සඳහා සැකැසුණු මූලික පින්තූර හා ඒවායින් සාදගන්නාලද තහඩු. මේවා පෞරාණික සිතුවම් ආරක්ෂක සී. ඒ. අමරසිංහ මහතා භාරයේ පවතී.

ආදර්ශ රූප කලාකරු. පී. විජේසේකර මහතා ස්පෝලියා සිලැනිකාව ද සරසනු පිණිස වර්ණවත් නොමැති චිත්‍ර ගණනක් ප්ලාස්ටර් ආදර්ශරූප කිහිපයක් ද, අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පැරණි සිංහල පළාත් කොඩි ගණනක් ද පිළියෙළ කළ අතර, එක් එක් යුගයකට අයත් සිංහල ඇඳුම්වල විවිධත්වය සඳහා පාන චිත්‍ර ගණනක් ද සකසමින් සිටී.

ක්ෂේත්‍ර සහකාර. ආර්. බී. අස්මඩල මහතා මහඔය, නිලෝබේ, නුවරඑළිය, පල්ලෙබැද්ද, බෝලාන, ඇත්බැද්දගල, දිරුලාන, කලුවින්න, බිංගොඩ, හේනේ බැද්ද හා

දනිගල යන ස්ථාන වෙත ගොස් නෙළුම් කවි හා ගොවි ගී ඇතුළත් මානව වංශ විද්‍යාත්මක තොරතුරු රැස්කිරීමෙහි නිරත වූයේය.

සංස්කරණ සහායක. සී. ඩී. සමරනායක මහතා මානවවංශවිද්‍යා ප්‍රදර්ශක අල්මාරි නැවත පිළියෙළ කිරීමෙහි ලා සහාය විය. තවද, හේ, මුරකරු පරීක්ෂක ආර්. ඒ. සී. පෙරේරා මහතා රාත්‍රිසේවය සඳහා සහකාර මුරකරු පරීක්ෂක වශයෙන් කටයුතු කරනු පිණිස මුදවාහැරීම සඳහා මුරකරු පරීක්ෂක වශයෙන් සේවය කෙළේය.

මානව වංශ විද්‍යාත්මක වටිනාකමක් සහිත භාණ්ඩ ප්‍රදර්ශණය කිරීම, මිළයට ගැනීම හා රැස්කිරීම. 1 (සී) පරිශිෂ්ටය බැලුව මැනැවි.

අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර තැනගේ අංශය. පුරාවිද්‍යා හා මානව වංශ විද්‍යා ආරක්ෂක පී. ඇල මහතා සිය රාජකාරිවලට අතිරේකව අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර වශයෙන් වැඩ බැලීම සඳහා 1961 නොවැම්බර් 14 වැනි දින සිට පත්කරන ලදී.

කෞතුකාගාර දේශන මාලා. ප්‍රසිද්ධ දේශන පෙළක් හා චිත්‍රපට දර්ශණ ගණනක් පිළියෙළ කැරිණි. දේශනා 14ක් සිංහලෙන් ද 37ක් ඉංග්‍රීසියෙන් ද වීය. එසේ පැවැත්වුණු දේශන සියල්ල. එක් එක් දේශනය පැවැත්වූ කෞතුකාගාර නිලධාරියා ගේ නමට යටින් 1 (ජී) දරන පරිශිෂ්ඨයේ සටහන් ව ඇත.

චිත්‍ර පට දක්වන එක්සත් රාජධානිය, අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, කැනඩාව, එක්සත් සෝවියට් සමාජවාදී සමූහාණ්ඩුව, ඕස්ට්‍රේලියාව, ඉන්දියාව, චෙකෝස්ලෝ-වැකියාව, හා ජපානය යන රටවල ප්‍රවෘත්ති සේවාවන්ගේ කාරුණික අනුග්‍රහයෙන් ලැබුණු චිත්‍රපට වලින් සමන්විත විය.

කෞතුකාගාර ප්‍රකාශන විකිණීම. 62.3.20 වැනි දින දක්වා මේ කාර්යය සන්දර්ශක යන් දෙදෙනා අතින් ඉටුවිණි. ඔවුන් මෙය සතුටුදායක ලෙස ඉටු කිරීමට අපහසු බැව් පළකෙළෙන්. අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර තැන එය ද ඉටුකරයි.

ප්‍රකාශන. ජාතික කෞතුකාගාර සංග්‍රහය වන ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ 30 වැනි කාණ්ඩයේ දැනට මුද්‍රණය වෙමින් පවතින 1 වැනි කොටසේ පළවන පර්යේෂණ ලිපි, ඒවා සම්පාදනය කළ කෞතුකාගාර නිලධරයන්ගේ නම් යටින් I (ඊ) දරන පරිශිෂ්ටයේ දැක්වී ඇත.

වෙනත් කෞතුකාගාර ප්‍රකාශන හා සාහිත්‍ය සම්පාදන. 1 එච් පරිශිෂ්ටය බලනු මැනැවි.

සම්පාදනය වෙමින් පවත්නා ප්‍රකාශන. දක්ෂිණ ආසියාව ගැන විශේෂයෙන් සඳහන් කරමින් විපරිණාමය හා මානව විද්‍යාව පිළිබඳ කෘතියක් බිහි කිරීමට අධ්‍යක්ෂක තැනට හැකිවීම පිණිස ගරු ඇමතිතුමන්ගේ අනුදැනීම ලබාගත්තා ලදී. මේ කෘතිය කාණ්ඩ දෙකකින් වශයෙන් පළවනු ඇත.

පළමුවෙනි කාණ්ඩය පරිණාමය හා ප්‍රාග් ඉතිහාසය පිළිබඳව, ලියැවෙන අතර දෙවැනි කාණ්ඩය ඓතිහාසික යුගය පිළිබඳව ලියැවෙනු ඇත. සිංහල හා ඉංග්‍රීසි දෙබසින්ම පළවන මේ කෘතියේ පළමුවැනි කාණ්ඩයේ ලංකාව පිළිබඳ පරිච්ඡේද සැරසීම සඳහා අවශ්‍ය තහඩු චිත්‍ර බොහොමයක් දැනටමත් සම්පූර්ණව ඇත.

(II) **සත්ව විද්‍යා සිතියම් පොත.**—ලංකාවේ ක්ෂීරපායි ගණයේ සතුන්ගේ සිතියම් පොතේ මුල් පිටපත දැනට පිළියෙල වෙමින් පවතී.

(III) **පොරාණික ද්‍රව්‍ය සිතියම් පොත.**—මේ සිතියම් පොතේ මුල් පිටපත ද දැනට සම්පාදනය වෙමින් පවතී. මෙය ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ මූලික ලිපි පෙළක් වශයෙන් පළවේ. උභය සිතියම් පොතම සරසනු පිණිස පාට චිත්‍ර ගණනක්ම අඳිනු ලැබ තිබේ.

(IV) **ඕලන්ද ගෘහභාණ්ඩ පිළිබඳ නිබන්ධය.**—ආචාර්ය ජෝසප් පියර්සන් මහතා අධ්‍යක්‍ෂව සිටි කාලයේ පටන්ගත් යථොක්ත කාර්‍ය්‍ය අවසන් කරන්නේදැයි ස්ථිර වශයෙන් දැනගනු පිණිස කෞතුකාගාර උපදේශක කමිටුව යැවූ ලිපියට පිළිතුරක් නොලද හෙයින්, එම කාර්යය ඉටු කිරීමට භාර දෙන ලෙස කමිටුව 1962 මැයි 25 දින අධ්‍යක්‍ෂක තැන වෙත උප දෙස් නිකුත් කළාය.

සන්දර්ශකයෝ.—අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන අංශය නව වැඩ බලන අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර තැන විසින් භාරගනු ලැබීමෙන් සමසකට පසුව සන්දර්ශකවරුන් දෙදෙනා සේවය කළ කාණ්ඩායම් ගණන නිවැරදිව සටහන් කර ගැනීම සඳහා ක්‍රමයක් නිපදවා ගන්නා ලදී. මේ ක්‍රමය සතුටුදායක ලෙස ක්‍රියාත්මකවේ. මෙය නිපැදුණේ 1962 මාර්තු 20 වැනි දින හෙයින්, 1962 සැප්තැම්බර් 30 වැනිදැයින් අවසන් වන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී සටහන් වූ වැඩ පහත දැක්වේ.

	සන්දර්ශක තැන සිංහල	 දෙමළ
පාසැල් කණ්ඩායම් (සිංහල හා ඉංග්‍රීසි)	41 ...	—
පාසැල් කණ්ඩායම් (දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි)	— ...	39
පාසැල් කණ්ඩායම් හැර විදේශීය හා මෙරට නරඹන්නෝ .	13 ...	16
පිටරට පාසල් හා ගුරු මණ්ඩල	— ...	7
කණ්ඩායම් මුළු සංඛාව	54	62
පුද්ගලයන්ගේ මුළු සංඛ්‍යාව	2,404	2,271

පුස්තකාලය

පාඨක අවසරපත්.—162ක් නිකුත් කැරිණි.

අත්හැර ගැනීම්.—පොත් කාණ්ඩ 24ක්ද, පංක්ති වශයෙන් පළවන පොත්වල කොටස් 438ක්ද මිලයට ගන්නා ලදී. ප්‍රකාශන අයිතිය පිළිබඳ ආඥාපනත යටතේ ප්‍රකාශන 4,314ක් පුස්තකාලය වෙත ලැබිණි.

හුවමාරුකැර ගැනීම්.—ලංකා ජාතික කෞතුකාගාර විද්‍යා සංග්‍රහය වන ස්පෝලියා සිලැනිකාව වෙනුවෙන් රුපියල් 15,000ක් පමණ වටිනා ප්‍රකාශන හා පොත් 1,407ක් මෙහි ලැබිණි.

බඳිනු ලැබූ පොත්.—පොත් 352ක් රජයේ මුද්‍රණාලයාධිපති තැන විසින් බඳිනු ලැබිය.

පුස්තකාල පොත් බඳින්නා විසින් පොත් 141ක් අළුත්වැඩියා කරන ලදී.

ප්‍රදායකයෝ හා ප්‍රදානය ලැබුවෝ.—I (ඊ) පරිශිෂ්ටය බලනු මැනැවි.

විශේෂ කටයුතු

යූ. එස්. ෆ්‍රෙන්ඩ්ෂිප් 7 අභ්‍යාවකාශ යන්ත්‍රය, 1962 පෙබරවාරි මස 20 වැනි දින ලෙප්ටිනන්ට් කර්නල් ජෝන් එච්. ග්ලේන් (කණිෂ්ඨ) මහතා ලෝකය වටා ගිය ඒ ඓතිහාසික ගුවන් චාරිකාව ඉටුකිරීමට උපකාරිවූ යූ. එස්. ෆ්‍රෙන්ඩ්ෂිප් 7 අභ්‍යාවකාශ යන්ත්‍රය කෞතුකාගාරයෙහි ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සපයන ලදී. කොළඹ කෞතුකාගාර භූමිභාගයෙහි පැවැත්වූ මේ ප්‍රදර්ශනය 1962 ජූනි 28 සිට 30 දක්වා පැවැත්තේය. මේ ප්‍රදර්ශනය පැවැත්වෙන අතරම, අභ්‍යාවකාශ ගමනේ සම්පූර්ණ මාර්ගයම විදහාපාන චිත්‍රපටයක් කොළඹ කෞතුකාගාර දේශන ශාලාවේදී ප්‍රදර්ශනය කරන ලදී. ප්‍රදර්ශනය ඉතා සාර්ථක එකක් වූ අතර දිවයිනේ නා නා පෙදෙස් වලින් විශාල සෙනගක් එය බැලීම සඳහා කොළඹ වෙත ඇදී ආහ.

සාමාන්‍ය

ආරක්ෂා සංවිධාන.—පොලිස් මුර සේවය ආපසු ලබාගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂක තැනගේ පළමු ඉල්ලීම නැවත අළුත් කරන ලෙසත්, එය අසාර්ථක වුවහොත්, යුද්ධ හමුදා හෝ නාවික හමුදා රැකවරණයක් ඉල්ලා සිටින ලෙස කෞතුකාගාර උපදේශක කමිටුව අධ්‍යක්ෂක තැන වෙත උපදෙස් දුන්නාය. මුර සේවා කාර්යක්ෂම භාවය වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස මුරවාර සටහන් වින ඝෝරා යතුරු තුනක්ද සවිකැරිණි.

කෞතුකාගාරය වටා දිනපතා මුර සංචාරයේ යෙදීම පිණිස සාමාන්‍ය ඇඳුම් හැඳි කොස්තාපල් වරුන් දෙදෙනෙකු එවන ලෙස පොලිසියෙන් ඉල්ලීමක්ද කැරිණි.

දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ වැඩ ගැන කරුණු සඳහන්.—බ්‍රිතාන්‍යයේ පළවන ඉතා වැදගත් විද්‍යාත්මක සඟරාවක් වන නේචර් (nature) නමැති සඟරාවේ 196 වැනි කාණ්ඩයේ 1962 නොවැම්බර් 3 වැනි දින එළිබට අංක 4853 දරණ කලඹෙහි 17 වැනි පිටුවේ මේ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් කැරුණු පර්යේෂණ වැඩ ගැන මෙසේ සඳහන් වේ.

"ලංකා ජාතික කෞතුකාගාර අධිකාරීහු පර්යේෂණ සවකීය කටයුතුවල එක් අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වශයෙන් එක හෙලා පිළිගනිති. ලංකා ජාතික කෞතුකාගාර විද්‍යා සංග්‍රහය වන ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ අළුත්ම එළි දැකීම වන 1962, 29 වැනි කාණ්ඩයේ II වැනි කොටස ඔවුන්ගේ කටයුතුවල වටිනාකම ගැන නැවත නැවතත් දෙස් දෙයි. භූගර්භ විද්‍යාව, සත්ව විද්‍යාව, හා මානව විද්‍යාව පිළිබඳ ලියැවුණු ශාස්ත්‍රීය ලිපි මේ කලඹෙහි අන්තර්ගත වේ. මින් වැඩි හරියක් ලියැවී ඇත්තේ අධ්‍යක්ෂක ආචාර්ය පි. ඊ. පි. දැරණියගල මහතාණන් විසිනි. ඒවා මනා ලෙස සම්පාදිතව ඇති අතර චිත්‍රවලින් ද සැරසී ඇත."

(II) නිව්යෝක් නගරයෙහි කොලම්බියා විශ්ව විද්‍යාලයයේ භූගර්භ විද්‍යා අංශයේ මහාචාර්ය රෝඩ්ස් ඩබ්ලිව්. ෆේයාබ්‍රිජ් මහතා 1961 අගෝස්තු මස 16 වැනි දින අධ්‍යක්ෂක වෙත ලියමින් මෙසේ සඳහන් කරයි :—

"ලංකාවේ ප්ලයිස්ටොසීන යුගය, නමැති ඔබගේ ශ්‍රේෂ්ඨ නිබන්ධයේ පිටපතක් මම අහම්බෙන් මෙන් දුටුමි. මෙය සමස්ත ඉන්දියන් සාගර ප්‍රදේශය පිළිබඳව පළවුණු ඉතා වැදගත් කෘතීන් ගෙන් එකෙකි. ඉතිරිවැ ඇතොත්, පිටපතක් මා වෙත ලැබේ නම්, ඒ ඉතා අගය කොට සලකමි."

හෙතෙම වැඩිදුරටත් මෙසේ සඳහන් කරයි.

"ඉන්දියන් සාගරය පිළිබඳව මා කළ අධ්‍යයන වලින් පෙනී යන කරුණක් ඇත. එනම් ඔබ විසින් ප්ලයිස්ටොසීන යුගයෙහි අවසාන භාගයට අයත් මුලදී තැන්පත්වූ දේවල් අතුරින් සොයාගන්නා ලද ෆොසිල්, විශේෂයෙන්ම ත්‍රිදක්න කටු අංගාර 14 තුල්‍ය කාලයෝජනය සඳහා යෝග්‍යවේය යන්නයි.

මහනුවර ජාතික කෞතුකාගාරය

නරඹන්නෝ.—නරඹන්නෝ 2,58,519ක් පමණ කෞතුකාගාරය නැරඹූහ.

උපදේශක කමිටුව.—වසර ඇතුළත උපදේශක කමිටු රැස්වීම් සතරක් පැවැත්විණි. මේ කමිටුවෙහි අවුරුදු බොහෝ ගණනක් සේවය කළ එච්. බී. රඹුක්වැල්ල දිශාව මහතාගේ අභාවය ගැන සාතිශය සංවේගය පළකිරීමේ යෝජනාවක් කමිටුව 61.10.20 වැනි දින සම්මත කළාය. මුලදී කෞතුකාගාර පාලක සභාවේ සාමාජිකයෙකුව සිටි එම්. බී. නාමධාරී අතිගරු විලියම් ගොපල්ලව මැතිතුමන් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවකාර පදවියට පත්වීම නිමිත්තෙන් සුබ පැතීමේ යෝජනාවක්ද කමිටුව විසින් 62.6.29 වැනි දින සම්මත කැර ගන්නා ලදී.

දර්ශනශාලා සේවකයෙකු වශයෙන් අවුරුදු දහහතකට ආසන්න කාලයක් දෙපාර්තමේන්තුවට හිතවත් ලෙස සේවය කළ ඒ. කේ. රංහාමි මහතා අභාවප්‍රාප්ත විය. ඔහුගේ අභාවය මුළු කාර්ය මණ්ඩලය වෙතම තදින් බලපෑ එකක් විය.

1953 දී ඉවත් කැර ගන්නා ලද පොලිස් මුර සේවය නැවත පිහිටුවා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය බැව් කමිටුවට 62.1.26 වැනි දින රැස්වී කල්පනා කළාය. එසේ කොට, දිවා හා රාත්‍රී ආරක්ෂක සේවයක් ලබා ගැනීම පිණිස මහන්සි වන ලෙස අධ්‍යක්ෂක තැනගෙන් බලවත්ව ඉල්ලා සිටියාය.

කෞතුකාගාර ගොඩනැගිලි.—ආරක්ෂා උපායන් වශයෙන් බාහිර බිත්තිවල වෙනස් කම් කිහිපයක් කරන ලදී.

මානව වංශ විද්‍යාව.—ලේඛනගතකිරීමේ අවශ්‍යතාවයන් සඳහා වඩා අගනා භාණ්ඩවල ඡයාරූප ගන්නා ලදී.

ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ.—මේ දක්වා ගබඩාවල ඇසිරී තුබුණු භාණ්ඩ ප්‍රදර්ශනය කිරීම හේතුකොටගෙන ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ සංඛ්‍යාව බහුල විය. මේවා අතර නැවත පිළියෙළ වූ ඇත්දත් භාණ්ඩ රැසක්ද වේ.

පුස්තකාලය—පාඨකයෝ 152ක් මෙහි ඇති කුඩා පුස්තකාලයෙන් ප්‍රයෝජන ගත්හ. නුවර වැව අසබඩ පිහිටි, දැනට එක්සත් සේවාවන් පදිංචිව සිටින "උල් පැන්ගේ" නමැති ගොඩනැගිල්ල ලබාගෙන මේ අංශය දීර්ඝ කිරීමට අදහස් කැරේ.

ටෙල්-වේල් හෝරායන්ත්‍ර.—මුර සේවා කාර්යක්ෂමභාවය වැඩි දියුණු කරනු පිණිස මේ හෝරා යතුරු දෙකක් සවි කරන ලදී.

මානව වංශ විද්‍යාත්මක අගයක් ඇති භාණ්ඩ අත්කැර ගැනීම්: II දරණ පරිශිෂ්ටය බැලුව මැනවි.

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

නරඹන්නෝ.—11,975 පමණ දෙනෙක් කෞතුකාගාරය බැලූහ.

කාර්ය මණ්ඩලය.—ආර්. වී. ගුණසේකර මහතා 9 වැනි අඛණ්ඩ වසියටත් ආරක්ෂක තැන වශයෙන් වැඩ බැලීය.

පුරා සත්ව විද්‍යාව : හෙක්සප්‍රොටොඩොන් සිංහලෙයුස් නමැති ලංකා හිපපොමස්ගේ හක්කක වම් අඩිය එහි ඉස්සරහ දත් තුනක්ද සහිතව ඇල්ලාවල, මනම්ඇල්ලේදී වැඩ බලන ආරක්ෂක තැන හා කේ. එච්. දියෝනිස් මහතා විසින් 61.11.9 වැනි දිනදී සාරාගනු ලැබීය. (තහඩු චිත්‍රය ii රූපය 2) මෙය කොළඹ කෞතුකාගාරයේ එෆ්. 62.6.40 යටතේ ලේඛනගතව ඇත. සම්පූර්ණ හක්ක දැන් ප්‍රතිනිර්මිතව ඇත. (තහඩු චිත්‍රය ii රූපය 1).

අධ්‍යක්ෂක තැන කල්පනා කොට ඇඹූ **පැලියොලොක්සොඩොන් නැමැඩිකුස්** නමැති විදව්ගිය අලියාගේ ප්‍රතිනිර්මාණයෙකු, ලී කැටයමක ප්ලාස්ටර් කෘතියක් ප්‍රදර්ශනය සඳහා සකස්කරන ලදී. මේ කෘතිය කොළඹ කෞතුකාගාර එෆ් 63.1.40 යටතේ ලේඛනගතවී ඇත. මේ සතුන් දෙදෙනම අවුරුදු 5,00,000 ට පූර්ව ලංකාවේ වාසය කළෝ වෙන්නට පිළිවන.

1962 ජනවාරි මාසයේදී, ඇල්ලාවල නමම්ඇල්දී සාරා ගන්නා ලද **බිබෝස්සිංහලෙයුස්** නම් ලංකා ගවරාගේ ගල් වූ අං කොවුල් හා හිස් කබලක මුදුනක් වැඩ බලන ආරක්ෂක තැන මිළයට ගෙන කොළඹ කෞතුකාගාරය වෙත එවීය. මෙය කොළඹ කෞතුකාගාරයේ ලේඛන ගත අංක එෆ් 62.4.39 වේ.

2*——ආර් 9339 (63/4)

ලංකා සිංහයෙකුගේ දතක් හා මුවෙකුගේ හිස්කබලක කොටස් මැණික් පතල වලින් සොයාගන්නා ලදුව පිළිවෙළින් රත්නපුර මුවගම වී. සිරිසේන, ඇහැලියගොඩ, කොටේගොඩ ජේ. ඇම්. ජයමාන්න යන මහත්වරුන්ගෙන් මුරකරු එච්. ජයසුන්දර මහතා විසින් මිළයට ගන්නා ලදී.

පහත සඳහන් පෙදෙස්වල මැණික් පතල වලින් වෙනත් පොසිල් සංඛ්‍යාවක් ලබා ගන්නා ලදී.

මුවගම, හල්දොල, කරන්ගොඩ, කොරටක්විල, ඊදන්ඩෙවෙල, කොස්ගොඩ, දොඩම්පෙ, කහෙන්ගම, එල්ලාවල, ඇහැලියගොඩ, පැල්මඩුල්ල, ගම්බැල්ලා වලවුව සහ මොණරාගල අසළ ඔක්කම්පිටිය.

හබැස්ස මූකලාන, කුඹුක්කන්ඔය හා ඔක්කම්පිටිය වෙත යවනු ලැබූ ආදර්ශ ද්‍රව්‍ය රැස්කරු ඩී. ඩී. පියදාස මහතා උප පොසිල් සත්ව ශේෂ කිහිපයක්, ගල් ආවුධ කිහිප යක් හා කැබිලිති කටු විශාල රුසක් ගෙන ආවේය.

ප්‍රාග් ඉතිහාසය.—වැඩ බලන ආරක්ෂක නැනාගේ භාරකාරත්වයෙන් යුත් කණ්ඩාය මක් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පල්ලෙ පන්නුවේ, කුකුල් කෝරළේ, ගවරගිරියේ පිහිටි මානෙල ගල්ලෙන පරීක්ෂා කළෝය. මේ ලෙන අඩි 68½ක් දිගය, අඩි 43ක් පළලය, අඩි 150ක් උසය. මෙහි බිම අළු හා සමාන ද්‍රව්‍යයකින් ආවරණය වී තිබිණි. අඩි 3ක් අඩි 7ක් පමණ ගැඹුරට කණින ලදී. මේවායින් ගොළුබෙලි හා වෙනත් නොයෙක් කටු, සත්ව ශේෂ, ගල් මෙවලම්, ඇටමූවා උල්කටු හා අඟුරු සමුව්ය.

සබරගමුව පළාතේ බුත්කන්ද, ඉත්තෑකන්ද හා බුළුතොට පිහිටි ලෙන් 8 කින් තිරුවාණ හා කහද ගලින් නිමැවුණු මෙවලම් සොයාගන්නා ලදී.

කිතුල්ගල් මහබාගේ අසල පිහිටි, අඩි 60 × අඩි 120 × අඩි 12 පමණ වූ, බෙලි ලෙන නමැති ගුහාවෙහි අත්හදා බැලීමේ අගලක් කණින ලදී. මින් ගොළුබෙලි කටු හා වෙනත් සත්ව ශේෂ, ගල් හා තිරුවාණ ආයුධ හා කැබිලිති කටු ලබාගැනීමට පිළිවන් විය. අධ්‍යක්ෂක නැන 1962 අගෝස්තු මාසයේදී මේ ස්ථානය නරඹා. තවත් භාණ්ඩ රැස්කැරු ගන්නේය.

ශ්‍රීපාදය අසළ පිහිටි භගවාලෙන.—රත්නපුර කෞතුකාගාර උපදේශක කමිටුවේ 8 වැනි රැස්වීමේ නිර්දේශය අනුව මාරපන ශාස්ත්‍රෝදය පිරිවෙණෙහි ගෞරවාර්හ කිරි ඇල්ලේ ඥාණවිමල ස්ථවිරයන් වහන්සේ. සහකාර ආරක්ෂක හා ආදර්ශ ද්‍රව්‍ය රැස් කරු යන මේ අයගෙන් සැදුම්ලත් ඒකාබද්ධ කණ්ඩායමක් යථෝක්ත භගවාලෙන සෙවීමේ කටයුත්ත ඇරඹූහ. මේ ලෙන හැටන් පාරේ වම් පැත්තට හුරුව, කඳු මුදුනට අඩි 300කට පමණ පහළින් පිහිටා ඇති බැව් ඔවුහු සොයාගත්හ. ලෙන අඩි 46ක් දිගය. අඩි 9ක් උසය. අත්හදා බැලීමේ අගල්වලින් කැණගන්නා ලද ද්‍රව්‍ය III දරන පරිශිෂ්ටයේ දැක්වේ.

සත්ව විද්‍යාව.—මිරිදිය මසුන් හා ගොළුබෙලි වැනි සතුන්ගේ කටු වලින් සමන්විත දැනට පවත්නා භාණ්ඩ රැස. රත්නපුරය අවට පිහිටි කැලෑවලින් සොයාගන්නා ලදී. ආදර්ශ 123ක් එකතු කිරීමෙන් විශාල කරන ලදී. **ඕෆිසෙෆාලුස් ගාචුවා (Ophicephalus gachua)** හා **චන්නා ඔරියන්ටාලිස් (Channa orientalis)** නම් සර්ප විශේෂ දෙකට අයත් හිස් රුසක් බලන්ගොඩ, බෙලිහුල්ඔය, හල්දුම්මුල්ල, පනගම හා ඇල යන ස්ථානවලින් සොයාගන්නා ලදුව මේ සත්ව දෙවර්ගයේ ද්වීපව්‍යාප්ත සමීක්ෂණයක් සඳහා කොළඹ කෞතුකාගාරය වෙත යවන ලදී. මුළු ආදර්ශ ද්‍රව්‍ය ගණන 45කි.

මානව වංශ විද්‍යාව

මිළයට ගැනීම්.—මානව වංශ විද්‍යා සහකාර සි. එම්. ඔස්ටින් ද සිල්වා මහතා සහ වැඩ බලන ආරක්‍ෂක ආර්. වී. ගුණසේකර මහතා එල්ලාවල ආර්. එන්. ගබ්ඩ්ඩ්වියා මහතාට අයත්ව තුබුණු මානවවංශ විද්‍යාත්මක හා වෛද්‍ය පුස්කොළ ග්‍රන්ථ රුසක් 62.5.25 වැනි දින පරීක්‍ෂා කැර බැලූහ. පුස්කොළ හස්ත ලේඛන 20ක් රුපියල් 401ක් ගෙවා රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාර පුස්තකාලය සඳහා මිළයට ගන්නා ලදි.

පුස්තකාලය නවත් ප්‍රකාශන 6ක් එකතු කිරීමෙන් විශාල කරන ලදි. සම්පූර්ණ ලැයිස්තුව සඳහා III (ඒ) පරිශිෂ්ටය බැලුව මැනැවි.

පුස්තකාලය.—පාඨකයෝ නවත් වැඩි දෙනෙක් පුස්තකාලය පරිහරණය කළහ.

වෙල්-වෙල් ඔර්ලෝසු.—මුර සේවයේ කාර්යක්‍ෂම භාවය වැඩි කරනු පිණිස මේවා යින් එකක් සවි කරන ලදි.

අත්කැර ගැනීම්.—පුරා සත්ව විද්‍යාත්මක, ප්‍රාග් ඓතිහාසික හා මානව විද්‍යාත්මක, හා සත්ව විද්‍යාත්මක අගයකින් යුක්ත භාණ්ඩ ප්‍රදානය කිරීම් හා මිළයට ගැනීම් මෙන්ම කෞතුකාගාර නිලධාරීන් විසින් කරන ලද රුස්කිරීම් ද III (බී) සිට III (එච්) දක්වා වූ පරිශිෂ්ටයන්හි දැක්වී ඇත.

යාපන ජාතික කෞතුකාගාරය

නරඹන්නෝ.—53,318ක් වූහ.

සත්ව විද්‍යාව.—අරියලායි, පන්නායි, කරසියුර්, නල්ලූර්, නවත්තුරෙයි, කල්වියාන් කඩු, කොලුම්බුතුරෙයි, වේලනායි, ඩෙල්ෆ්ට්, ආදී ස්ථානවලින් සත්ව විද්‍යාදර්ශ 148ක් රුස්කරගන්නා ලදි. මුහුදු පණුවෝ දහ දෙනෙක් සොයා ගන්නා ලදහ.

රාජ්‍ය භාෂාවට මාරු වීම.—ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ බොහෝ ගණනක් සඳහා සහකාර ආරක්‍ෂක තැන්පත් ඒ. සි. ඇම්. රෂිඩ් මහතා විසින් සිංහල හැඳින්වීමේ පත් පිළියෙල කරන ලදී.

ආරක්‍ෂක සංවිධාන.—වෙල්-වෙල් හෝරා යතුරක් සවිකැරිණි.

අත්කැර ගැනීම්.—මානව වංශ විද්‍යාංශය සඳහා කැරුණු අත්කැර ගැනීම් IV දරන පරිශිෂ්ටයේ දැක්වේ.

ප. ඒ. ප. දැරණියගල,
ජාතික කෞතුකාගාර අධ්‍යක්‍ෂක.

1963 පෙබරවාරි මස 1 වැනි දින,
කොළඹ 7, ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ දීය.

1 වැනි පරිශිෂ්ටය

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

ප්‍රාග් ඉතිහාස අංශය

ගඟුර්භ විද්‍යාත්මක ප්‍රදාන

ප්‍රදායකයාගේ නම හා ලිපිනය		වස්තුව	කොළඹ කෞතුකාගාර ලේඛිත අංකය
ඒ. ඒ. විජේසූරිය මහත්මා, හල්පේ, මීරිගම	..	. ක්වෝට්ස් ඇමතිස්ට් . .	එම් 533
ඒ. ඒ. විජේසූරිය මහතමා, හල්පේ, මීරිගම	...	. රොක් ක්‍රිස්ටල් ...	එම් 534

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඒ) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

සත්ව විද්‍යාංශය

අනාවරණය කැර ගැනීම

නව පොලිකීට් පණුවෝ

පායුරිනෝයි පිටිපනෙන්සිස් නව්‍ය විශේෂය (මුවු මංඩිය මීගමුව, පිටිපන.)
නියැන්තේස් නිගම්බොයෙන්සිස් නව්‍ය විශේෂය (මීගමු කලපුවෙනි.)
ග්ලයිසෙරා ලිටෝරියා නව්‍ය විශේෂය (බටගිර වෙරළෙනි.)
අවුජිනිරියා ඩේයි නව්‍ය විශේෂය (පිටිපන, මීගමු කලපුව)
පුලියෙලා සියුඩෝආමාටා නව්‍ය විශේෂය (කල්කුඩා)
ස්පිරෝර් බිස් (ලියෝඩෝරා) නයිට් ජෝන්සි නව්‍ය වර්ගය (කල්කුඩා)
නයිනෙරෙයිස් කල්කුඩෙන්සිස් නව්‍ය වර්ගය (කල්කුඩාව)
බ්‍රෑන්කියොකැපිටෙල්ලා ජලූරිඩෙන්ටේටා නව්‍ය වර්ගය (මුල්ලිකුලම, යාපනය)
ඩැසිකොන් සෙරෙයිරායි නව්‍ය වර්ගය (පුත්තලම් කලපුව)
පැරලෙපිඩොනෝටුස් ඇම්පුලිෆේරුස් හෝස්ට්, **නෙරෙයිස් චිල්කයෙන්සිස් සදර්න්,**
නෙරෙයිස් ටුග්‍රිපාසියාටා විලී, **ටයිලොනෝරෙයිස් බොගොයෝලෙන්ස්කී ෆේජ්වල්,**
ලියොනේට්ස් ජබුසියෝමෙයි ග්‍රේවියර්, **නෙරෙයිස් (සෙරටොනෝරයිස්) බර්මෙන්සිස්** මොන්රෝ,
නැමලිකැස්ට්ස් ඉන්ඩිකා සදර්න්, **නෙප්තිස් පොලිබ්‍රෑන්කියා** සදර්න්,
ඇක්සියෝනෙලා අවුස්ට්‍රාලිස් අවුජෙනර්, **නෙරයින් සිරාටුලස්** ඩෙල් චියාජේ
හෙටරොස්ටොප්‍රාටුස් **සිමිලිස්** සදර්න්, **ස්කොලෙලෙපිස් ඉන්ඩිකා** ෆේජ්වල්,
පොටමිල්ලා ලෙප්ටොකීටා සදර්න්,
මාෆිසා මොසැම්බිකා (පීටර්ස්), **හලා පාර්තොනෝපියා** සැවග්නි,
ප්‍රයොනෝස්පයෝ සිරිෆේපරා වීරෙන් හා **ඕබොන්වෝසිලිස් ශෲවෙල්සි** ෆෝවල්,

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (බී) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

සත්ව විද්‍යාංශය

ප්‍රදාන

ප්‍රදායකයගේ නම හා ලිපිනය	ප්‍රදානයේ ස්වභාවය
එෆ්. ඔබේසේකර මහත්මා, රාජගිරිය–කොළඹ . .	ඇක්ස්පිටර් බෙඩියුස් බෙඩියුස් ආදර්ශ 4 ක්.
ජේ. ආර්. එස්. හෝම්ස් මහත්මා, වාටර්ඩ් බැංකුව, කොළඹ	කටපල්ලා ගලයින් රඩ්ඩි ආදර්ශයක්.
දෙස්තර ලිෂියන් ඩී. සිල්වා, "ෆ්‍රී වොජ්ස්", හල්ගලාලුව	පුරවනලද ථානිස් ක්‍රසිකවුඩාටා නම් සතෙක්.

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (සී) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

මානව වංශ විද්‍යාංශය

අත්කර ගැනීම්

I. ප්‍රදාන :

ප්‍රදායකයාගේ නම හා ලිපිනය	භාණ්ඩය	කොළඹ කෞතුකාගාර ලේඛිත අංකය
දෙස්තර සී. එච් ගුණසේකර මහතා, "රොක්සනා", 242, හැව්ලොක් පාර, කොළඹ 5	විෂ කැවුණු මලයානු කඩුවක් හා කොපුවක්, විශේෂ මෝස්තර සහිත කෝෂයක් ද සමඟ ය.	8-62—1—13
සිරිල් සේනාරත්න මහතා, දුමුන්න, පිටකෝට්ටේ	(i) පැරණි පැතැලි උළු කැබැල්ලක් .. (ii) ආයතචතුරශ්‍රාකාර කුඩා ගඩොලක්	21-62—1-37
ගෞරවාර්හ ජී. ගුණරතන ස්ථවිර, වීරසිංහ සංඝාවාසය, වල්පොල, මාතර	මාර්ක් දහයේ ජර්මන් මුදල් පතක් .	2-61—1-26
ඒ. ඒ. විජේසිංහ මහතා, හල්පේ, තීරිගම ..	උතුවන්කන්දේ සරදියෙල් පාවිච්චි කළැයි කියැවෙන පැරණි කඩුවක කොටසක්	8-61-1-13
සුබසිංහ අප්පුහාමිල්ලාගේ සේපාල මහතා, ගස්පේ, ඉහළගම, බාඳුරාගොඩ	පිළි හැලිය නමින් දන්නා ලද විශාල මැටි වළඳක්	21-61-187-35
බී ඕදිරිස් මහතා, කිතුල්කොටේ, නණමල්විල	පැරණි මැටියෙන් නිමැවුණු පලනල මහක මූට්ටු තුනක්	21-62—3-38

II. මිළයට ගැනීම් :

පිළිමයක කැටයම් කරන ලද ඇත්දත් අඩිය . .	6-62—1—4
වලිච්චි දමන ලද ගලන්තට්ටුවක් ...	9-62—1—3
පැරණි උඩරට පිත්තල බත්දේසියක්	10-62—1—8
පැරණි ගලින් නිමැවුණු විත කළස් දෙකක්	5-61—2—5 (ඒ හා බී)

III අධ්‍යක්ෂක තැන විසින් ලබාගන්නා ලද දේ :

(i) මැණික පතලයකින් කැණගන්නා ලද පැරණි මැටි කොත කැරැල්ලක කොටසක් ...	31-62—2-37
(ii) පැරණි කටාකාර, මැටි දියියක කැඩුණු කැබැලි වේවා මිනිහාගල් කන්දෙන් එකතු කර ගන්නා ලදී.	21-61—18-37

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර තැනගේ අංශය

කෞතුකාගාර දේශන මාලා

අධ්‍යක්ෂක තැන කළ දේශන :

		මාධ්‍යය
62. 3.15	සිංහලයන්ගේ ලිංගික ඇදහිලි ක්‍රමය	ඉංග්‍රීසි
62. 6.21	ප්ලයිස්ටොසීන යුගයේ ලංකාවේ සත්තු	එම

සත්ව විද්‍යා සහකාර තැන කළ දේශන :

61.10.24	සර්පයෝ, සර්ප විෂ හා විෂනාශක	ඉංග්‍රීසි
61.11.15	ජීව විද්‍යාත්මක වටා පිටාවක් වශයෙන් මුහුද	එම
61.11.29	මුහුදු සතුන්ගේ අන්තර් සම්බන්ධතා	එම
62. 3. 6	කාලාන්තර ඔස්සේ සත්ව ජීවිත වග තුග—කොඳුඇට රහිත වූවන්ගේ යුගය ..	එම
62. 3.13	කාලාන්තර ඔස්සේ සත්ව ජීවිත වගතුග—ගොඩබිම සත්ව ජීවිතයේ උදාව ...	එම
62. 3.20	කාලාන්තර ඔස්සේ සත්ව ජීවිත වගතුග—උරගයන්ගේ සමෘද්ධිමත් කාලය .	එම
62. 6. 5	සපාකන මුහුදු සත්තු	එම
62. 4.14	තුඩින් ඇනින මුහුදු සත්තු	එම
62. 7. 5	කෑමට ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට අන්තරාදායක වන මුහුදු සත්තු	එම
62. 7 16	සත්ව ජීවිතයේ මූලාරම්භය පිළිබඳ සත්‍ය කිහිපයක්	එම
62. 7.26	සත්ව විපරිනාමයේ ප්‍රධාන අවස්ථා	එම

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස—(සම්බන්ධයි)

		මාධ්‍යය
කීට විද්‍යා සහකාරිණිය කළ දේශන :		
61.10. 3	ක්ෂුද්‍රප්‍රාණීන් අතර සමාජ ජීවිතය	ඉංග්‍රීසි
61.10.12	ක්ෂුද්‍ර ප්‍රාණී සංසගන ..	එම
61.10.17	සත්ව වෙස් පෙරළිය (ක්ෂුද්‍ර ප්‍රාණීන් ගැන විශේෂයෙනි)	එම
61.11 20	මිනිසා කෙරෙහි ක්ෂුද්‍රප්‍රාණීන්ගේ සබඳකම් .	එම
61.11.27	වේ කුලවල ජීව විද්‍යාව .	එම
62. 6.12	සත්ව ලෝකයේ ආලෝක නිෂ්පාදනය . .	එම
62. 7.17	විශිෂ්ට සත්ව කොටසක්—ක්ෂුද්‍ර ප්‍රාණීහු .. .	එම
මානව වංශ විද්‍යා සහකාර :		
62. 2. 2	පකිස්තානයේ බෞද්ධ නෂ්ටාවශේෂ කිපයක් .. .	සිංහල
62. 2. 9	දෙරට දෙවි ඇදහිලි . .	එම
62. 3. 2	ලංකා ගුහ විද්‍යාව	එම
62. 3. 9	සිංහල මිනිසුන්ගේ සමාජ හා ආගමික උත්සව වලදී ආලෝකයේ ඇති වැදගත් කම	ඉංග්‍රීසි
62. 3.16	සිංහල මිනිසුන්ගේ මිථ්‍යා විශ්වාස කිපයක්	එම
62. 3.30	සිංහල තොරන් කවි . ..	සිංහල
62. 6. 1	ජගත් මාතා ඇදහිල්ල	එම
62. 6.15	මහා පරාක්‍රමබාහු රජු සමයේ සංස්කෘතික ශ්‍රී විභූතිය ...	ඉංග්‍රීසි
62. 6.22	සිංහල ජන කවි හා ජන කථා	සිංහල
62. 7.13	සිංහල ආප්තෝපදේශ හා උපදේශ වාක්‍ය	ඉංග්‍රීසි
62. 7.20	සිංහල සංස්කෘතියේ විශේෂිය ලක්ෂණ කිහිපයක්	සිංහල
62. 7.27	අග්නිදිග ආසියාවේ ආදිකාලීන ගෝත්‍රයන්ගේ සංස්කෘතික ලක්ෂණ කිහිපයක් ..	ඉංග්‍රීසි
මානව වංශ විද්‍යා දෙවැනි සහකාර :		
61.11. 6	හින්දු කුල භේදය I	ඉංග්‍රීසි
61.11.13	හින්දු කුල භේදය II	එම
62. 2.20	සිංහල නැකම් පිළිවෙල	එම
62. 3.21	ග්‍රාමීය සමාජය	එම
62. 3.13	ගරා යකා ඇදහිල්ල I	එම
62. 6.20	ගරායකා ඇදහිල්ල II	එම
අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර (දැනට විශ්‍රාම ගොස් සිටින එච්. ඇල්. කල්දේරා මයා.) :		
61.10. 9	පුරාවිද්‍යා කැණීම්	සිංහල
61.10.16	යුරෝපීය සමයේ ලංකාවේ භාවිත වූ කාසි	එම
61.10.27	පොළොන්නරුව සමයේ බිතු සිතුවම්	එම
61.11. 2	මහනුවර සමයේ බිතු සිතුවම්වල විශේෂ ලක්ෂණ	එම
මානව වංශ හා පුරාවිද්‍යා ආරක්ෂක හා වැඩබලන අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර :		
61.11.14	සිංහල ගෘහස්ථෝපකරණ	ඉංග්‍රීසි
61.11.16	සිංහල ගෘහස්ථෝපකරණ	එම
62. 2.28	ලංකාවේ නමගිය ප්‍රාග්ඓතිහාසික භූමිභාගය—බෙල්ලන්බැඳිපැලැස්ස ...	එම
62. 3.26	ලංකාවේ කාසි	එම
සිංහල සන්දර්ශක තැන :		
61.10.19	සිංහල මූර්තිකලාවේ සංකේත කිපයක්	ඉංග්‍රීසි
61.10.26	සිංහල මූර්තිකලාවේ සංකේත කිපයක්	සිංහල
61.11.21	ලංකා සිතුවම්වලින් හා මූර්තිවලින් හෙළිවන සංගීතය හා නෘත්‍යය	ඉංග්‍රීසි
61.11.30	ලංකා සිතුවම්වලින් හා මූර්තිවලින් හෙළිවන සංගීතය හා නෘත්‍යය	සිංහල

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස—(සම්බන්ධයි)

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

වෙනත් දේශන

අධ්‍යක්ෂක තැන :

මධ්‍යස්ථානය	විෂයය	මාධ්‍යය
කාන්තා විද්‍යාලයය, ෆ්ලවර් රෝඩ්, කොළඹ 7	ලංකාවේ වදවීගිය මානවයෝ හා සත්වයෝ ...	ඉංග්‍රීසි
රෝටරි සමාජය, ගල්කිස්ස .. .	ලංකාවේ වදවීගිය මානවයෝ .	එම
රෝටරි සමාජය, කොළඹ	සිංහලයන්ගේ ලිංග ඇදහිල්ල.	එම

මානව වංශ විද්‍යා සහකාර :

*යුද්ධ පාඨශාලාව .. .	ලංකා ඉතිහාසය පිළිබඳ දේශන 10 ක් ...	ඉංග්‍රීසි
යුද්ධ හමුද මූලස්ථානය, කොළඹ ...	(i) අනුරාධපුර සමය (ii) පොළොන්නරු සමය මේ එක් එක් මාතෘකාව ගැන දේශන 3 බැගිනි (i) පරංගි සමය (ii) ඕලන්ද සමය මේ එක් එක් මාතෘකාව ගැන දේශන 2 බැගිනි	
මෛත්‍රිය ශාලාව, බම්බලපිටිය	මරණය හා ඉන්පසු ජීවිතය . .	ඉංග්‍රීසි
විද්‍යාලංකාර සරසවිය, කැළණිය .	සිංහලයන්ගේ ඇදහිලි හා මෙරට දෙවිවරු	එම
බාලිකා මහ විද්‍යාලය, කාසල් වීදිය, කොළඹ 8 .	සිංහල ජන නැටුම් ..	එම
බෞද්ධ කාන්තා ඇබෑසිය, බොරලැස්ගමුව ...	බෞද්ධාගමේ දූත මෙහෙවර ...	සිංහල
ලංකා ගුවන් විදුලියේ ඉංග්‍රීසි ස්වදේශාංශය .	බෞද්ධ කථා කිපයක්	ඉංග්‍රීසි

* මේ දේශන මාලාව යුද්ධ හමුද නිලධරයන් සඳහා වූ මාණ්ඩලික විද්‍යාල තෝරා ගැනීමේ විභාගය සඳහා නියමිත අධ්‍යයන නිර්දේශ පත්‍රිකාවේ කොටසක් විය.

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඊ) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර අංශය

ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ 30 වැනි කාණ්ඩයේ—1 වැනි කොටස

අධ්‍යක්ෂක තැන සැපයූ පයේෂණ ලිපි :

(1) ලංකාවේ ප්ලයිස්ටොසීන විස්තර විද්‍යාත්මක කාල විද්‍යාවේ දෘෂ්ක කිහිපයක්, එක් චිත්‍රයක් හා පාඨ චිත්‍රයක් සහිතයි.

(2) වදවීගිය රත්නපුර ලංකා සත්ව සංහතියට අයත් ක්ෂීරපායි සතුන් කිප දෙනෙක් 5 වැනි කොටස. හිපපොටමස්ගේ හා ගවරාගේ ප්‍රති නිර්මාණ සහිතයි. තහඩු චිත්‍ර 5 යි. පාඨ චිත්‍ර 5 යි.

(3) වදවී ගිය ලංකා හොමිනොයිඩ්ස් විශි තුන ගැන වැඩිදුර විස්තර. තහඩු චිත්‍ර එකයි.

(4) ලංකාවෙන් ලැබුණු නව්‍ය සයිප්‍රිනිඩ් **පන්ටියස් තිඩියි** නම් සතෙක්. තහඩු චිත්‍ර එකකි.

(5) **වන්න** ඉෙනොව් 1763 විශිය ලංකාවේ එයාප්තව ඇති අයරු. සිතියමක් සහිතයි.

(6) නව්‍ය ලංකා වැලි පිඩුරු විශේෂයක්. එක් තහඩු චිත්‍රයක් සහිතයි.

(7) උතුරු ලංකාවෙ **බලයෙනොප්ටෙරා ඇක් යුටොරොස් ට්‍රාරා බොනායෙරෙන්සිස්** නැමැති කුඩා උල් සහිත නව්‍ය උපවර්ගිය තල්මස් විශේෂයේ විශාල මරණ සංඛ්‍යාව

(8) **ඇලිපාස් මැක්සිමුස් මැක්සිමුස් ලින්ගේ හා ලොක්සොඩොන්ටා ඇෆ්‍රිකානා** (බ්ලු මෙන්බාච්) ගේ දළ හා වල්ග වෙනස. එක තහඩු චිත්‍රයක් ඇත.

(9) **නෝමෝසපියන්ස් බලන්ගොඩෙන්සිස්ගේ** එළිමහන් වාස භූමි පෙදෙසක්. (III වැනි කොටස) තහඩු චිත්‍ර 12 කි. පාඨ චිත්‍ර 6 කි.

(10) වැද්දන් සිංහලයන් හා මිශ්‍රවීම. තහඩු චිත්‍ර 7 කි.

(11) සිංහල මූර්ති ශිල්පියාගේ සන්ධිකිරීමේ ශාස්ත්‍රය. තහඩු චිත්‍ර එකකි. පාඨ චිත්‍ර හයකි.

I වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඊ) කොටස— සම්බන්ධයි)

සත්ව විද්‍යා සහකාර තැන සම්පාදනය කළ පර්යේෂණ ලිපි:

(1) වොජ් බැන්ක් හි **පොන්ටොබ්ඩෙලා (පොන්ටොබ්ඩෙලිනා)** මැක්‍රොතිලා ඩ'මාර්ඩා හා **පොන්ටොබ්ඩෙලා ඇකියුලියාටා** නාඩින් සම්භවීම. තහඩු චිත්‍ර එකකි. පාඨ චිත්‍ර එකකි.

(2) වෝජ් බැන්ක් වලින් ලබාගන්නා ලද **පොන්ටොබ්ඩෙලා මැක්‍රොකැනෙන්සිස්** නමැති නව්‍ය කුඩැලි විශේෂය. තහඩු චිත්‍ර එකයි. පාඨ චිත්‍ර එකයි.

(3) ලංකාවේ නැගෙනහිර පළාතේ ආරුගම් කලපුවෙන් ලැබුණු **සිලැනිකොබ්ඩෙල්ලා අරුගමෙන්සිස්** නමැති නව්‍ය වර්ගය. තහඩු චිත්‍ර 3 යි.

(4) හුනුවැල්ල බැවුමින් හා හුනුවැල්ල ගඟේ ඉහළ කොටස් වලින් ලබාගන්නා ලද සත්ව විද්‍යා පිළිබඳ සටහන්. සිතියමක් සහිතයි.

මානව වංශ විද්‍යා සහකාර තැන විසින් සම්පාදිත පර්යේෂණ ලිපි:

(1) සතර වරම් දෙවියෝ හෙවත් බුද්ධාගමයේ ආරක්ෂක දෙවිවරු. කොළඹ කෞතුකාගාරයේ තිබෙන ඔවුන්ගේ කුඩා පිළිම පිළිබඳ විශේෂ අධ්‍යයනයක් සහිතවයි.

(2) මඟුල් පෝරුව හෙවත් සිංහල විවාහයේ චාරිත්‍රානුගත විධිය.

I වැනි පරිශිෂ්ටයේ (එෆ්) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

I ජාතික කෞතුකාගාර ප්‍රකාශය

1. **ලංකා හෞතුක මානව විද්‍යාව.** මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්. ස්ටඩ්වී ඒ. එම්. (හාවර්ඩ්), පී. එච්ඩී. (පෙන්සිල්වේනියා විශ්ව විද්‍යාලයය) මහතා විසිනි. මෙහි කොටසක් සම්පාදනය කරන ලද්දේ, කොළඹ කෞතුකාගාරයේ මානව වංශ විද්‍යා සහකාරව සිට මියගිය ලෙප්ටිනන්ට් කොමැන්ඩර් ජේ. ආර්. ද ලා හෝලේ මැරට් මහතා විසින් රැස්කරන ලද විෂය කරුණු උපකාර කැරගෙනය.

2. **කොළඹ කෞතුකාගාර මාර්ගෝපදේශක සංග්‍රහය.** මෙය ඒ ඒ අංශ භාර නිලධාරීන් විසින් සැපයිණි.

*3. **අෂ්ට පරීක්ෂාව.** (රෝග විනිශ්චය කිරීමේ අට වැදෑරුම් ක්‍රමය) මෙය අධ්‍යක්ෂක තැන විසින් සැකැසිණි. ජාතික කෞතුකාගාර හස්ත ලේඛන පෙළෙහි 10 වැනි කාණ්ඩය මෙය වේ.

†4. **ගෙඩි වෙදකම.** (ගෙඩිවලට ප්‍රතිකාර ක්‍රමය.) අධ්‍යක්ෂක විසින් සැකැසිණි.

†5. **ස්පොලියා සිලැනිකා 29 වැනි කාණ්ඩයට සූචිපත්‍රයක්.** මෙය අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර තැන විසින් පිළියෙළ කැරිණි.

II සාහිත්‍ය සම්පාදන

(ඒ) අධ්‍යක්ෂක තැනගේ සම්පාදන:

1. ශිලා යුග හා ලංකාවේ වඳවී ගිය මානවයෝ. මෙය මහාචාර්ය එම්. ආර්. සානි මහතාගේ "විපරිණාම ගත මිනිසා" නමැති නව්‍ය කෘතියේ 2 වැනි සංස්කරණය (ලෝංග්මන් මුද්‍රණය) සඳහාය.

2. ලංකාවේ වඳවී ගිය **හොමිනොයිඩායි.** විද්‍යෝදය විශ්ව විද්‍යාලයීය මානව විද්‍යා සංග්‍රහයේ 1962 2 වැනි කාණ්ඩයේ 52 සිට 62 දක්වා පිටුවල පළවේ. තහඩු චිත්‍ර 6 යි.

3. **බිබෝස් සිංහලෙයුස්** නමැති වඳවී ගිය පැහැදිලි විශේෂයක් වන ලංකා ගවර **සිලෝන් වුඩ්** සඟරාවේ 11 වැනි කාණ්ඩයේ, 1962 මාර්තු මස පළවුණු 3 වැනි කලාපයේ 14-16 පිටුවේ පළවිය. රූප 1 යි. තහඩු චිත්‍ර 1 යි.

4. ලංකාවේ වඳවී ගිය හිපපොටමස්. **සිලෝන් වුඩ්** සඟරාවේ 11 වැනි කාණ්ඩය, 9 දරන කලාප, 1962 සැප්තැම්බර්. පිටුව 28-29. එක් තහඩු චිත්‍රයක් සහිතයි.

*5. **වඳවී ගිය ලංකා සිංහයා.** සිලෝන් වුඩ්—එක් තහඩු චිත්‍රයක් සහිතයි.

6. ලංකාවේ මුල්ම මානවයෝ හා උප මානවයෝ. මහනුවර සංඝරාජ විශ්ව විද්‍යාලයීය පිරිවෙණෙහි "**වාර්ෂික සඟරාව**".

(බී) සත්ව විද්‍යා සහකාර තැනගේ සම්පාදන:

1. **ස්පිරෝර්බිස් කොරලයිනී.** නමැති නව්‍ය වර්ගය හා බ්‍රිතාන්‍ය වෙරළෙහි සුලබ ස්පිරෝබිනී (සර්පියුලිඩා) නමැති වර්ගයෙන් කීපයක්. **මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ සාගර ජීව විද්‍යාත්මක සමාජ සඟරාවේ 42** වැනි කාණ්ඩයේ 1962 අංක 3 දරන කලාපයෙහි පළවිය. (මේ ලිපිය මහාචාර්ය ඊ. ඩබ්ලිව්. නයිට් ජෝන්ස් පී.එච්ඩී., (ඔක්ස්ෆර්ඩ්) මහතා සමග සහයෝගීව පිළියෙළ කැරිණි.)

* මුද්‍රණය වෙමින් පවතී.

† මුද්‍රණය සඳහා සූදානම්ය.

I වැනි පරිශිෂ්ටයේ (එෆ්) කොටස—(සම්බන්ධයි)

2. ස්ට්‍රෙප්ටොප්ලිස් (සැප්පලිඩායි) පිළවුන් විසින් අධෝස්තර තෝරා ගැනීම පිළිබඳ අත්හදා බැලීම්* **මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ පරීක්ෂණාත්මක ජීව විද්‍යා සංග්‍රහය** 39 වැනි කාණ්ඩය 1962.

(ඊ) මානව වංශ විද්‍යා සහකාර නැනගේ සම්පාදනය:

1. කෞතුකාගාර පුස්තකාලයේ තිබෙන පැරණි සිංහල පුස්කොළ වෛද්‍ය ග්‍රන්ථ **ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රය** සඟරාව. ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය
2. **ජගත් මානා ඇඳගිල්ල.** විද්‍යෝදය විශ්ව විද්‍යාලයීය මානව විද්‍යා සඟරාව, 1962 2 වැනි කාණ්ඩය.

* මුද්‍රණය සඳහා සූදානමය.

I වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ජී) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

පුස්තකාලය

1. ප්‍රකාශන දායකයෝ:

ගමනාගමන හා වැඩ අමාත්‍යාංශයේ ස්ථිර ලේකම්.
මුස්ලිම් සංස්කෘතික සංගමය, කොළඹ.
ලංකා තියෝසොෆිකල් සංගමය, කොළඹ.
ආචාර්ය හයින්ස් බෙකර්ට්, ගොටින්ගන් විශ්ව විද්‍යාලය, බටහිර ජර්මනිය.
සිලෝන් චේම්බර් ඔෆ් කොමර්ස්, කොළඹ.
ලංකාවේ චීන තානාපති මණ්ඩලය.
ලංකා පශු වෛද්‍ය සම්මේලනය, පේරාදෙණිය.
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන අධ්‍යක්ෂක, කොළඹ.
ලංකාවේ ජපන් තානාපති මණ්ඩලය, කොළඹ.
රජයේ වාණිජ විද්‍යාලය, කොළඹ 2.
රජයේ මුද්‍රණාලයාධිපති, කොළඹ.
රාජ්‍ය ලේඛනාරක්ෂක, නුවරඑළිය.
මහබැංකුවේ අධිපති, කොළඹ.
ආචාර්ය හෙන්රි ෆිලිප්ස්, මියාමි, ෆ්ලොරිඩා, අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ප්‍රවෘත්ති නිලධාරී, **කොළඹ.**
ඉන්ඩියා ඔෆිස් පුස්තකාලය, ලන්ඩන්.
ප්‍රාචීන සංස්කෘතික ආයතනය, ජපානය.
සංස්කෘතික දේපළ සුරැකීම පිණිසවූ ජාතික කොමිසම, ටෝකියෝ, ජපානය.
ජාතික භෞතික රසායනාගාරය, ඉන්දියාව.
එල්. ශ්‍රී මතිලක මහතා, ලංකා විශ්ව විද්‍යාලයය.
ලංකාවේ පකිස්තානු මහ කොමසාරිස්, කොළඹ.
ජාතික සාගර විද්‍යා ආයතනයේ ලේකම්, සරේ
රාජකීය ඩෙන්මාක් විද්‍යා හා සාහිත්‍ය ආයතනය, ඩෙන්මාක්.
සර්වෙයර් ජනරාල්, ගුවන් මිණුම් ශාඛාව, ලංකාව.
ලෝක බෞද්ධාගම සංස්කාරක, කොළඹ 14.
මැසෙන්ජර් සංස්කාරක, කොළඹ 8.
ට්‍රිබියුන් සංස්කාරක, කොළඹ 2.
ප්‍රාන්ස් ඈන්ටාර්ටික් සෝදිසිය ලන්ඩන්.
විද්‍යාලංකාර විශ්ව විද්‍යාලයය, ලංකාව.
ජාතික ක්‍රම සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුවේ එෆ්. ඩී. ඩී. විජේසිංහ මහතා, කොළඹ.

කෞතුකාගාර ප්‍රකාශන ලැබුම්:

ලංකා පුරාවිද්‍යා කොමසාරිස් තැන.
සර් මයිල්ස් ක්ලිෆර්ඩ්.
එක්සත් සෝවියට් සමාජවාදී සමූහාණ්ඩුවේ ලෙනින්ග්‍රෑඩ්හි යූ. එස්. එස්. ආර්. විද්‍යා ආයතනයේ පුස්තකාලය.
ජර්මන් පුස්තකාලය, ලිප්සිග්.
ලංකා භූගර්භ විද්‍යා සමීක්ෂණය.

II වැනි පරිශිෂ්ටය

මහනුවර ජාතික කෞතුකාගාරය

අත්කැර ගැනීම්

මිළයට ගැනීම් මානව වංශ විද්‍යාව

භාණ්ඩය	ලේඛක අංකය මහනුවර කෞතුකාගාරය
විශාල කොටස් දෙකකින් යුක්තවූද, දෙපැත්තේම අලංකාර විසිතුරු මැහුම් යොදන ලද්දවූද, පැරණි වඩිගල බුලත් ඔලගුවක්. පටිති මුළු උස සෙන්ටි මීටර් 130කි. පළල සෙ.මී. 67කි. මෙය රු. 75කට මිළයට ගන්නා ලදි	61–1–311
අසම්පූර්ණ තත්ත්වයෙක පවතින මහනුවර රජකුගේ පැරණි රුවක් උස සෙ.මී 55කි. එක් උරහිසක සිට අනෙකට පළල සෙ.මී. 23කි. මෙය අවශ්‍යටෙන් තනනලද, ආයත චතුරශ්‍රාකාර ආධාරකයක් මත පිහිටියේය රුපියල් 10/-කට මිළයට ගන්නා ලදි	62–1–311

III වැනි පරිශිෂ්ටය

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මානව විද්‍යාව.—හගවා ලෙනින් කෞතුකාගාර නිලධරයන් එකතු කැර ගත් දෑ :—

වස්තුව	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලේඛන අංකය
පොළොන්නරු යුගයේ නිශ්ශංක මල්ල රජු දවස කාසියක්	62–20–40
අඩි 5ක් යට තිබී සම්බවූ පැරණි ලෝකඩ බුදු පිළිමයක්	62–21–40

මැටි බඳුන් කැබැලි, යුරෝපීය කාසි හතක්, ඔපදමන ලද මෙවළම්, නිරුවාණ කැබැලි 3ක්, පාට ද්‍රව්‍ය කැබැලි හා කිරිපාට නිරුවාණ කැබැලි තුනක්

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඒ) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

පුස්තකාලය —මිළයට ගන්නා ලද වෛද්‍ය පුස්කොළ ග්‍රන්ථ :—

පොතේ නම

1. කෝල විධිය
2. සංස්කෘත පුස්කොළ වෙද පොතක්
3. සැට මහ සන්නිගුලිය හා කෝල වෙද පොත
4. වෛද්‍යාලංකාරය
5. සර්වජ්වර ලක්ෂණම්
6. කෝල කතුර ගිලිය
7. යෝග සතකය
8. සන්නි චිකිත්සාවලිය
9. අමෘත කලාවයි
10 අතීසාර විධි වෙද පොත
11. ගුලි සහ අනුපාන වෙද පොත
12. යෝග ධාරයන් කවි
13. ගඩු වෙද පොත
14 දෛවඥප්‍රබ මංජුසාව
15. ගුලි, කල්ක වෙද පොත
16 ගලකාරාව
17. ගඩු වෙද පොත
18. කැපුම් වෙද පොත
19. විරේක හා බඩ කඩුත්තුවට බෙහෙත්
20. බෙහෙත් සහ ගුලි
21. භූත කන්දප්පුමේස්වර ගුලිය
22. කිම්රුපු බෙහෙත් නොහොත් පනුවන්ට බෙහෙත්
23. කෝල වලිප්පුවට බෙහෙත්
24. ජ්වර වෙද පොත
25. කෝල සන්නි වෙද පොත
26. විරේක සහ පාන වෙද පොත
27. මල්ජ්වර නැකත
28. අතිසාරයට බෙහෙත්
29. ජ්වර ලෙඩට.

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (බී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

පුරා සත්ව විද්‍යා ප්‍රදාන

ප්‍රදායකයාගේ නම සහ ලිපිනය	වස්තුව	ස්ථානය	ප්‍රදේශය හා ඉඩමේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලේඛන අංකය
පී. ඒ. සුරබියෙල් මහතා, පොහොරබාව, පරකඩුව	හරක් කකුල් ඇට කැබැල්ලක්	මැණික් පතලයක අඩි 9ක ගැඹුරකින්	පොහොරබාව සහ හාන්ගරයාගේ කුඹුර	එෆ්ජ්. 486
ටී. එච්. ගුණේරිස් මහතා, හෝපිටිගල, කැකුණගොඩ	කොළොක් කැදුනු රයිනෝසිරස් දතක්	මැණික් පතලයක අඩි 20½ක ගැඹුරකින්	බිසෙවත්තුර, ගල් දෑල, කොරත් ගොඩ	එෆ්ජ්. 489
එන් ගමාසිංහ සහෝ මුදලාලි මහතා, බණ්ඩාරනායක මාවත, රත්නපුරය	හරක් දතක් ..	මැණික් පතලයක අඩි 8ක ගැඹුරකින්	මාවිනකුඹුර, පොර නොට	එෆ්ජ්. 490
ඩී පී. ටී. දැලපාත මහතා, බණ්ඩාරනායක මාවත, රත්නපුරය	අලි ඇඹිරුම් දතක් ..	මැණික් පතලයක අඩි 23½ක ගැඹුරකින්	පොල්වත්තකුඹුර පනාපිටිය, ගබ්බල	එෆ්ජ්. 491
එච්. සරනේලිස් මහතා, පහළගම, එල්ලාවල	හඳුනාගත නොහැකි ඇට කැබැල්ලක්	පහළගම, එල්ලා වල ගඟේ අඩි 12ක ගැඹුරකින්	පහළගම, එල්ලා වල	එෆ්ජ්. 492
එල්. පී. කරුණාරත්න මහතා, බවුංහේන, ගිදල්ලන	කැඩිගිය අලි ඇඹිරුම් දත් කැබැලි 8ක්	මැණික් පතලයක අඩි 12ක් ගැඹුරකින්	කොටකේවිල, එදන්ඩෙවෙල	එෆ්ජ්. 496
බී. එම්. සිරිමානිස් මහතා, බවුංහේන, ගිදල්ල	කැඩිගිය අලි ඇඹිරුම් දත්කෑලි 5ක්	මැණික් පතලයක අඩි 12ක් ගැඹුරකින්	කොටකේවිල, එදන්ඩෙවෙල	එෆ්ජ්. 497
බී. එම්. සිරිමානිස් මහතා, බවුංහේන, ගිදල්ල	රයිනෝසිරස් දතක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 10ක් ගැඹුරකින්	කොටකේවිල, එදන්ඩෙවෙල	එෆ්ජ්. 498
බී. එම් සිරිමානිස් මහතා, බවුංහේන, ගිදල්ල	කකුළුවකුගේ නියක්	මැණික් පතලයක අඩි 7ක ගැඹුරකින්	අලුගොඩ කුඹුර පහළකැලේ බවුංහේන	එෆ්ජ්. 499
එල්. එම්. පීටර් මහතා, ගිදල්ල, රත්නපුර	රයිනෝසිරස් දත් කැබැලි 3 ක්	මැණික් පතලයක අඩි 15 ක ගැඹුරකින්	කොටකේවිල .	එෆ්ජ් (ඒ–සී) 500
කේ. පුංචිමහත්තයා, වෙරළුපේ රත්නපුර	ගවරදත් 3 ක්	මැණික් පතලයක අඩි 6 ක ගැඹුරකින්	පැළෙහොලුවේ කුඹුර, වේරගොඩ, රත්නපුර	එෆ්ජ් (ඒ–සී) 503
ජේ. ඒ. එම්. ගුණතිලක මහතා, බවුංහේන විද්‍යාලය, ගිදල්ල, රත්නපුර	පූරුදත් ? ක් ..	මැණික් පතලයක අඩි 7½ ක ගැඹුරකින්	කැකිහකුඹුර, එදන් දෙවෙල, කොස්ගොඩ අසල	එෆ්ජ් (ඒ–බී) 508
එච්. ඒ. සෝමපාල මහතා, මිල්ලපිටිය, කුරුවිට	බුබලුස් බුබලුස් මීගොනාගේ හක්කක්	මැණික් පතලයක අඩි 13 ක් ගැඹුරකින්	කොරටක් විල, එදන්දෙවෙල	එෆ්ජ් 527
කේ. ඒ. පොඩිඅප්පුහාමි මහතා කහන්ගම, කුරුවිට	බුබලුස් බුබලුස් මීගොනාගේ හක්කක්	එම	එම	එෆ්ජ්. 528

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (බී) කොටස—(සම්බන්ධයි)

ප්‍රදායකයාගේ නම සහ ලිපිනය	වස්තුව	ස්ථානය	ප්‍රදේශය හා ඉඩමේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලේඛන අංකය
ජේ. මාටින් මහතා, මුවගන් කොණ්ඩේ, රත්නපුර	දන්තකටුවක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 19ක ගැඹුරකිනි	බලහපුව, මුවගම, රත්නපුර	එෆ්. 529
එම ...	අලිගිස්කබලක කුඩා කොටයක්	එම	එම	එෆ්. 530
එම ...	බුබලුස් බුබලුස් මීගොනාගේ දතක්	එම	එම ...	එෆ්. 532
සී. ජස්ටින් ද සිල්වා මහතා, මිල්ලකඩේ, දෙඩම්පේ	ඉන්නැදෑක් විමට පිදිවන	මැණික් පතලයක අඩි 14 ක ගැඹුරකිනි	සිල්බන්බනක්වත්ත, දෙඩම්පෙ	එෆ්. 534
ජී. එච්. කරොලිස්සිංඤෝ මහතා මොරතොට	අලිඇඹිරුම් දතක කොටසක්	මැණික් පතලයක 14 ක ගැඹුරකිනි	මාවත කුඹුර, අඩි මොරතොට	එෆ්. 535
ජී. එච් කරොලිස්සිංඤෝ මහතා මොරතොට	අලිඇඹිරුම් දතක හඳුනාගත නොහැකි ඉතාපිත්ම ගල්වූ කකුල් ඇටයක්	මැණික් පතලයක	මාවත කුඹුර,	එෆ්. 536
ඕ. එම්. ජානිස් සිංඤෝ මහතා, අංක 133, කොස්පැලවින්න රත්නපුර	හිපපොටමස් කොඳු ඇට 3 ක්	මැණික් පතලයක අඩි 13 ක ගැඹුරකිනි	කොටංකවිල, ඒදන්ඩෙවෙල	එෆ්. 538 (ඒ-සී)
ඩබ්. සිරිසේන මහතා, කොස් පැලවින්න, රත්නපුර	හිපපොටමස්ගේ අන්තිම කොඳු ඇටයේ, කොටසක්	එම ...	එම .	එෆ්. 542
කේ. ඇම් ගුණවර්ධන මහතා, කහන්ගම, කුරුවිට	හිපපොටමස්ගේ ඉදිරි පස දතක්, විය හැකිය	එම .	එම .	එෆ්. 543
ඩී. ටී. ජී. ඇලපාත, බණ්ඩාර නායක මාවත, රත්නපුර	හිපපොටමස් ඇඹිරුම් දතක්	එම	ගෝනාපිටිය, කුරුවිට	එෆ්. 544
රොබට් දෙහෙරගොඩ මහතා	නැට්ටුම් 9 ක් සහිත අලි ඇඹිරුම් දතක්	මැණික් පතලයක 18 ක ගැඹුරකිනි	තිත්පොළවත්ත, අඩි එල්ලාවල	එෆ්. 547
ඩී. ගුණවර්ධන මහතා, එල්ලාවල	රයිනෝසිරස් දතක්	මැණික් පතලයක 18 ක ගැඹුරකිනි	හල්වෙලකුඹුර, අඩි එල්ලාවල	එෆ්. 550
එම්. ඒ. ඩැනියෙල් අප්පුහාමි මහතා, උඩුගම, ඇටිලිපිටිය	විදපිටිය ඌරාගේ දතක්	මැණික් පතලයක අඩි 10 ක ගැඹුරකිනි	වලවේ ගඟ අසල දෙවෝදර වලවේ	එෆ්. 551
ආර්. ගුණවර්ධන, එල්ලාවල . .	ගල්වූ ගොළුබෙලි කටු කටුවක්	මැණික් පතලයක අඩි 12 ක ගැඹුරකිනි	මැණික් පතාල කුඹුර, එල්ලාවල	එෆ්. 552
ආර් ගුණවර්ධන, එල්ලාවල .	හිපපොටමස් දතක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 12 ක ගැඹුරකිනි	මැණික්පතාල කුඹුර එල්ලාවල	එෆ්. 553
පොඩිහෙත්මියා, රත්කරවිට, රත්නපුර	හරක් දතක් .	මැණික් පතලයක අඩි 8 ක ගැඹුරකිනි	වලවේ ගඟ ළඟ ...	එෆ්. 554
බී. ඇම්. සිරිමානිස් මහතා, බටුගේන, හිඳල්ලන	හරක් කකුල්, දත් කැබලි 3 ක්	මැණික් පතලයක අඩි 12 ක් ගැඹුරකිනි	කෙරවක්විල ඒදන්ඩෙවෙල	එෆ් 555 (ඒ-සී).
දෙස්තර ඩී. ඩී. බුලත්පිටිය, ඩී. එම්. ඩී. අවිස්සාවේල්ල	අලි ඇඹිරුම් දතක කැට්ටුම් 4 ක්	මැණික් පතලයකින්	ඇහැලියගොඩ ..	එෆ්. 556

IIIවැනි පරිශිෂ්ටයේ (සී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මිලයට ගන්නාලද පුරාණ සත්ව විද්‍යා—භාෂාව

වස්තුව	ස්ථානය	පිහිටි පෙදෙස	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලේඛන ගත අංකය
ගල්වූ කොළුඇට ඇත්තෙක්. (හඳුනා ගනු ලැබුයේ නැත)	මැණික් පතලයක අඩි 21ක ගැඹුරකිනි	බලහපුව, මුවගම, රත්නපුර	ඒ!ජ්. 487
එම	එම	එම	ඒෆ්ජ්. 488
පැන්ගෝලියන් නමැති සතාගේ ඉතා මත්ම ගල්වූ කොරපොත්තක්	මැණික් පතලයක අඩි 9ක ගැඹුරකිනි	කොරටක්විල	ඒෆ්ජ්. 493
වඳවූ ඌරෙකුගේ ගල්වූ දතක්	එම	එම	ඒෆ්ජ්. 494
අලි ඇඹරුම් දතක තැවුම් 5ක්	එම	එම	ඒෆ්ජ්. 495
හිපපොටමස් දතක කොටසක්	මැණික් පතලක අඩි 13ක ගැඹුරකිනි	කුඩිමහ, උඹුර, කහෙන් ගම	ඒෆ්ජ්. 501
අලි ඇඹරුම් දතක්	මැණික් පතලක අඩි 12ක ගැඹුරකිනි	කොරටක්විල, ඒදන්ඩේවෙල	ඒෆ්ජ්. 504
එම	එම	එම	ඒෆ්ජ්. 505
එම	එම	එම	ඒෆ්ජ්. 506
එම	මැණික් පතලක අඩි 9ක් ගැඹුරකිනි	තිබ්බොටුවදෙනිය මාහිංගොඩ ඇහැලියගොඩ	ඒෆ්ජ්. 507
අලි ඇඹරුම් දත් 3ක්	මැණික් පතලයක අඩි 12ක් ගැඹුරකිනි	මූලකඳහැල්ල, ගොරකඇල, දෙඩම්පෙ	ඒෆ්ජ්. 509
			(ඒ–සී)
බුබැලුස් බුබැලිස් පීගොනා ගේ හක්කක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 10ක ගැඹුරකිනි	ළිඳගාවකුඹුර, මුවගම, රත්නපුර	ඒෆ්ජ්. 510
හිපපොටමස් දත් කැබලි 2ක්	—	—	ඒෆ්ජ්. 511 (ඒබී)
හොඳහැටි කැඩුනු හිපපොටමස් දළක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 10ක් ගැඹුරකිනි	කොරටක්විල, ඒදන්ඩෙවෙල	ඒෆ්ජ්. 512
මුවෙකුගේ දතක්	—	—	ඒෆ්ජ්. 513
හරක් දත් දෙකක් . .	මැණික් පතලයක අඩි 15ක ගැඹුරකිනි	ළිඳගාවකුඹුර, මුවගම, රත්නපුර	ඒෆ්ජ්. 514 (ඒබී)
හිපපොටමස් දතක කැබලි	—	—	ඒෆ්ජ් 515
රයිනෝසිරස් දතක කැබලි	—	—	ඒෆ්ජ් 516
මුව අංකටුවක කොටසක්	—	—	ඒෆ්ජ්. 517
අලිකකුල් ඇටයක කැබලි 6ක්	—	—	ඒෆ්ජ්. 518 (ඒ–එෆ්)
හරක් දතක කොටසක් (ටිහරකෙකුගේ විය හැකිය)	—	—	ඒෆ්ජ්. 519
හිපපොටමස්ගේ කොඳුඇට	මැණික් පතලයක අඩි 20ක ගැඹුරකිනි	ගල්වෙකුඹුර, ඇහැලියගොඩ	ඒෆ්ජ්. 520
හිපපොටමස්ගේ කැඩුනු ඉළ ඇට 8ක්	—	—	ඒෆ්ජ්. 521 (ඒ–එච්)
රයිනෝසිරස් දත් කැබලි 2ක්	මැණික් පතලයක අඩි 15ක ගැඹුරකිනි	බලහපුව, මුවගම, රත්නපුර	ඒෆ්ජ්. 522
හරක් දතක්	මැණික් පතලයක අඩි 12ක් ගැඹුරකිනි	කන්දෙකුඹුර, මුවගම, රත්නපුර	ඒෆ්ජ්. 523
හරක් දත් දෙකක් ...	මැණික් පතලයක අඩි 15ක ගැඹුරකිනි	ළිඳගාවකුඹුර, මුවගම, රත්නපුර	ඒෆ්ජ්. 524 (ඒබී)
හරක් දත් දෙකක්. (ටිහරකෙකුගේ වීමට පිළිවන)	එම	එම	ඒෆ්ජ්. 525 (ඒ–බී)

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස—සංරක්ෂිත

වස්තුව	ස්ථානය	පිහිටි ප්‍රදේශය	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලේඛනගත අංකය
රයිනොසිරස් දතක (ලොකු සිංහ දතක හා දැඩුංවරු තිබු (ලෙවිනි)	පැණික පතලයක අඩි 15ක ගැඹුරකිනි	ලිඳගොඩ කුඹුර, පටංගල, රත්නපුර	ජී. 526
රයිනොසිරස් දතක	පැණික පතලයක අඩි 7½ක ගැඹුරකිනි	කැලේ කුඹුර, පොරොගොඩ ...	ජී. 531
පූර්ව දතක	පැණික පතලයක අඩි 15ක ගැඹුරකිනි	ලිඳගොඩ කුඹුර, පටංගල, රත්නපුර	ජී. 533
කැඩිගිය ගැටිය පොලු කටුව සහිත හිපපොටේමස් කපුල් දෙකක (කැඩලි තුනකි)	පැණික පතලයක අඩි 16 ක ගැඹුරකිනි	ගල්වලකුඹුර, ... ගොඩ, ඇහැලියගොඩ	ජී. 537 (ඒ එච්)
හිපපොටේමස් කොටෙලු කැබලි 3ක	පැණික පතලයක අඩි 18ක ගැඹුරකිනි	කොටකපිල, ...	ජී. 539 (ඒ බී)
හිපපොටේමස් ... කැබලි 3ක්	—	—	ජී. 540 (ඒ බී)
හිපපොටේමස් කපුල් දෙකක්	පැණික පතලයක අඩි 13ක ගැඹුරකිනි	ලිඳගොඩ කුඹුර, පුගොඩ, රත්නපුර	ජී. 545
මුරුංකුංග හිසකබලෙක හා ලිංගයකුගේ හිස්කබලෙක කොටස්	එම ...	එම	ජී. 546
රයිනොසිරස්ගේ උල් දතක් ..	පැණික් පතලයක අඩි 13 ක ගැඹුරකිනි	ගොඩැස්සැද්දේ කුඹුර පල්ලෙපොල	ජී. 549
රයිනොසිරස් දතක් ...	පැණික් පතලයක අඩි 16ක ගැඹුරකිනි	ගල්පාල කුඹුර, පල්ලේ ... පිල	ජී. 550

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

ප්‍රධාන—ප්‍රාග් ඓතිහාසික අංශය

ප්‍රදායකයා සහ ලිපිනය	වස්තුව	ස්ථානය	ලද ප්‍රදේශය හා ගමේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලේඛනගත අංකය
ඒ. එච්. සිංහබාහු මහතා, හකපුව, රත්නපුරය	කැබලිති කපුටක්	පැණික් පතලයක අඩි 19½ ක ගැඹුරකිනි	පිනස්ස වැලේ, හකපුව, රත්නපුරය	පී. එච්. 41
ජේ. එම. ජයවර්ධන මහතා, බින්ග-ගොඩ, පැලම්ඩුල්ල	මෙවලමක්	පැණික් පතලක අඩි 12 ක ගැඹුරකිනි	කුඹුපිටිය වැල්ල, පැලම්ඩුල්ල	පී. එච්. 45
ඩී. සමලිප, දිංගොරපිටි, ගම්පනි, ... පිටිය, ඇහැලියගොඩ	මෙවලමක්	පැණික් පතලයක අඩි 12 ක් ගැඹුරකිනි	... පිටිය ... පංගල අසල ඇහැලියගොඩ	පී. එච්. 46

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

පිළියම් ගැනීම

වස්තුව	රත්නපුර කෞතුකාගාරයේ ලේඛනගත අංකය
රත්නපුර ය ස්ථානියට අයත ගල් මෙවලමක් ...	පී. එච් 39
එම	පී. එච්. 40
මින්නයක් .	පී. එච් 44

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (එෆ්) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

ප්‍රාග් ඓතිහාසික අංශය—රැස්කිරීම්

වස්තුව	ලැබුණු ප්‍රදේශ	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලේඛනගත අංකය
සිදුරු සහිත ගල් මෙවලමක්	.. රත්නපුර, වේරළුපේ, ඉහළවත්තේ මැණික් පතලයක අඩි 4 ක් ගැඹුරකිනි	පී. එච්. 38
ෂඩ්භුජ තිරුවාණ මෙවලමක්	.. ඒදන්ඩෙවෙල, කොරවක්විල මැණික් පතලයක අඩි 9 ක ගැඹුරකිනි	පී. එච්. 42

III පරිශිෂ්ටයේ (ජී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මානව විද්‍යාත්මක ප්‍රදාන

දායකයා නම හා ලිපිනය	වස්තුව	ස්ථානය	පෙදෙස හා ඉඩමේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාරය ලේඛනගත අංකය
ඇම්. ඒ. ප්‍රේමචන්ද්‍රදාස මහතා, කරපිංචකැඩ, හිදෑල්ල	මැටි පහනක් ...	මැණික් පතලයක අඩි 10 වෙලක ගැඹුරකිනි	කොරවක්විල, ඒදන්ඩෙවෙල	62–5–38
ජේ. කේ හින්නි අප්පුහාමි මහතා, පහළගම, එල්ලාවල	ගිරයක් හා පබුළුවක්	මැණික් පතලයක අඩි 12ක් ගැඹුරකිනි	වලව්වේ වත්ත, එල්ලාවල	62–7–38 62–8–38
කේ. ඩබ්ලිව්. මිසනෝරිස් මහතා, කොස්ගොඩ, කහන්ගම, රත්නපුරය	හෙළිගිසක් ...	මැණික් පතලක අඩි 15 ක ගැඹුරකිනි	ගෙරලියද්ද, කොස්ගොඩ	62–9–39
ඇම් එච්. මාටින් මහතා, කිතුල්පේ කහෙන්ගම, රත්නපුර	ගෙවීගිය උළුනලයක කොටසක්	— ...	ඉහළකඩුව, කිතුල්පේ	62–10–39
කේ. එච්. චන්ද්‍රසේකර මහතා, ගොරකඇල, දෙඩම්පෙ	යකඩතලයක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 15 ක ගැඹුරකිනි	හබැස්සමූකලාන, ඔක්කම්පිටිය	62–11–39
කේ. ඒ. කරුණාපාල මහතා, උළුගෙදර, කොස්ගොඩ, කහන්ගම, රත්නපුරය	ධූමකෝර ඇඹිරුම් ගලක කොටසක් (උඩ කොටස)	...	— ...	62–12–39
ඩී. ඩබ්ලිව්. දිගෝආරච්චි, ගම්පති, බුළුගහපිටිය, ඇහැලියගොඩ	කැඩිගිය යවුලක් ...	මැණික් පතලයක අඩි 12 ක ගැඹුරකිනි	ඔටවුවත්පිටදෙණිය, පංල්ගල අසල, ඇහැලියගොඩ	62–15–40
සී. ඒ. චන්ද්‍රනාහාමි මහතා, ගෝනාපිටිය, කුරුවිට	වටකුරු කැබිලිති කටුවක්	මැණික් පතලකින් අඩි 15 ක් ගැඹුරකිනි	හබැස්සමූකලාන, ඔක්කම්පිටිය	62–16–40
එම ...	ඉල්ලම් ගල්කැට ...	එම .	එම ...	62–17–40 (ඒ–බී)
වී. ජී. පී. ඇලපාත මහතා, බණ්ඩාරනායක මාවත, රත්නපුරය	උල්පිහියක ...	— ...	— ...	62–19–40
ආර්. එච්. සියනෝරිස් මහතා, මිල්ලකඩේ, දෙඩම්පේ	ක්‍රි:ව: 1274–1284 භුව නෙකබා රජ දවස කාසියක්	මැණික් පතලයක අඩි 8 ක ගැඹුරකිනි	කොරවක්වෙල, ඒදන්ඩෙවෙල	62–22–40
ඇම්. ඒ. ඩැනියල් අප්පුහාමි මහතා, උඩගම, ඇටිලිපිටිය	පබුළුවක් ...	මැණික් පතලයක අඩි 10 ක් ගැඹුරකිනි	දෙවෝදර, නන්කැටියෙනි	62–33–41

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (එච්) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මානව විද්‍යාව—මිලයට ගැනීම්

විස්තරය	ස්ථානය	පෙදෙස හා ගම්මානයේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාරයේ ලේඛනගත අංකය
ගෙවිගිය හෙලිගිසක් "ස්ටුයිවර්" එකක් ..	මැණික් පතලයකිනි	පැරාවෙල්ගම, හකමුව, නකමුව	62–1–38
රාමා–සීතා විවාහය පෙන්වන කාසියක් .	— ..	— ..	62–3–38 62–2–38
මුක්කෝර් උදලු 2 ක්	මැණික් පතලයකිනි	පන්සලකුඹුර, කහවත්ත ..	62–4–38 (ඒ–බී)
ගෙවීගිය පැරණි ගිරයක් .	මැණික් පතලයකිනි	මුදුගල, රත්නපුර .	62–6–38
පහන් දෙකක් . .	මැණික් පතලයක අඩි10–ක ගැඹුරකිනි	දෙමෝරදෙණියකුඹුර, මුදුගල, රත්නපුර	62–6–38 62–13–39
කුලගොවොරාක්පෙපෙස් ප්‍රතිමාවක් .	—	පල්පල .	62–14–40
කළු තල් ලියෙන් නිමැවුණු යක් බෙරයක්	එම .	—	62–18–40

IV වැනි පරිශිෂ්ටය

යාපන ජාතික කෞතුකාගාරය

අත්කර ගැනීම්—මානව වංශ විද්‍යාව

විස්තරය	යාපන කෞතුකාගාරය ලේඛනගත අංකය
මුස්ලිම් සුවිතියක් පැළැඳි රිදී වළලු කුට්ටම් 2 ක් පැරණි රිදී වළලු ජෝඩුවක් ...	62–751–34

පළමුවැනි තහඩු චිත්‍රය.—කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරයේ උතුරු දිගා ගොඩනැගිල්ලේ අභිනවයෙන් නිර්මාණ කැරුණු බටහිර ද්වාරය.

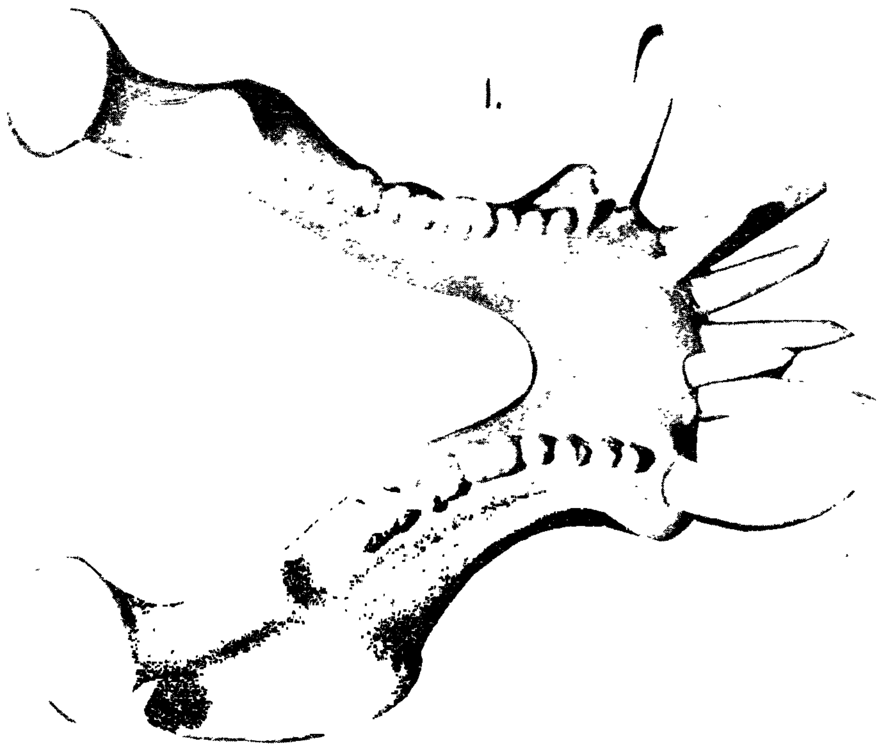
දෙවැනි තහඩු චිත්‍රය.—මෙහි පළමුවැනි රූපයෙන් දිස්වන්නේ හෙක්සප්‍රොටොඩොන් සිංහලයුස් දැරණියගල නමැති නාමප්‍රාප්ත ලංකා හිපපොටමස්ගේ හක්කක් ප්‍රති නිර්මාණයකි. මේ ප්‍රති නිර්මාණය පදනම් වී ඇත්තේ එමෙහි දෙවැනි රූපයෙන් දිස්වෙන පැල්ලාවල මැණික් පතලයකින් සොයා ගැනුණු හක්කේ වාමාර්ධය මතය.

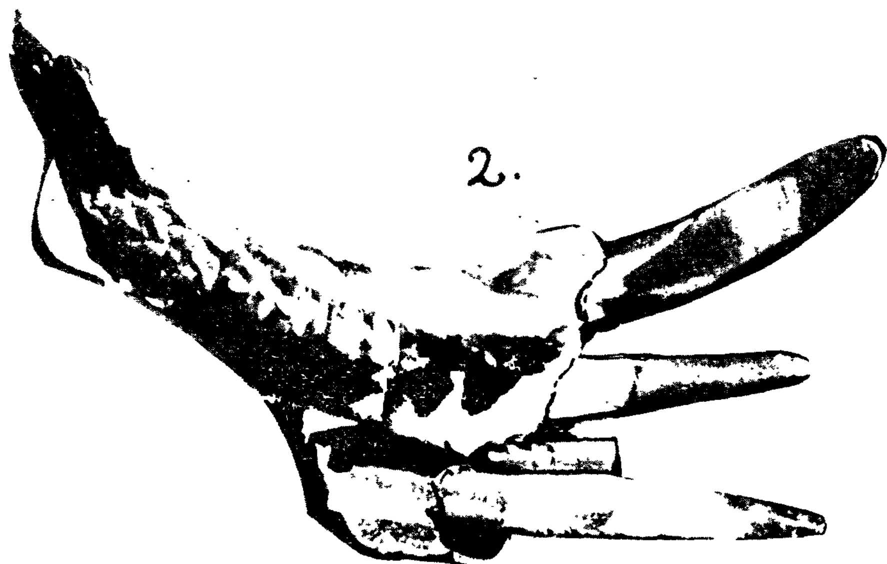

P. Deraniyagala

පළමුවැනි තහඩු චිත්‍රය—කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරයේ උතුරු දිශා ගොඩනැගිල්ලේ අභිනවයෙන් නිර්මාණය කැරුණු බටහිර අර්ධය

PLATE I—The newly completed western half of the North Wing of the Colombo National Museum

P. Deraniyagala

දෙවැනි තහඩු චිත්‍රය.—මෙහි පළමුවැනි රූපයෙන් දිස්වන්නේ හෙක්සප්‍රෝටොඩොන් සිංහලෙයුස් දැරණියගල නමැති නෂ්ටප්‍රාප්ත ලංකා හිපපොටේමස්ගේ හක්කේ ප්‍රති නිර්මාණයකි. මේ ප්‍රතිනිර්මාණය පදනම් වී ඇත්තේ මෙහි දෙවැනි රූපයෙන් දිස්වන ඇල්ලාවල මැණික් පතලයකින් හාරා ගැනුණු හක්කේ වාමාර්ධය මතය.

PLATE II—A reconstruction of the mandible of the extinct hippopotamus of Ceylon *Hexaprotodon sinhaleyus* Deraniyagala (fig. 1) based upon the left half of the mandible dug up from a gem pit at Ellavala (fig. 2)

ADMINISTRATION REPORT OF THE DIRECTOR OF NATIONAL MUSEUMS FOR 1961-62

COLOMBO NATIONAL MUSEUM

Visitors. The number of visitors was 227,061 which shows an increase of 31,611 over that of the previous year.

Committees. The Advisory Committee met thrice the Ceylon National Committee of the International Council of Museums met once and the Central Museums Advisory Committee also met once.

Staff. The Director acted as Commissioner of Archæology in addition to his own duties from 11th December, 1961 to 10th January, 1962. The International Prehistoric Congress held at Rome elected him on to the Permanent Council of the International Union of Prehistoric and Proto-historic Sciences. He also continued as a member on the International Board on Stratigraphy ; Hony. Advisor to the FAO on the reptiles of the Indian Ocean ; Hony. Research Advisor to the American Foundation for the study of Man ; as a Member of UNESCO's International Panel of Honorary Consultants for Humid Tropics Research and as a Member of the UNESCO Visiting Committee for Key Zoological Collections for South Asia. He also functioned as Dean of the Faculty of Arts and Professor of Anthropology at the Sri Lanka Vidyodaya University and Hony. Secretary of the National Committee of Plastic Arts of Ceylon. This is a branch of the International body which has its headquarters at UNESCO, Paris. He is also Regional Editor to the Far Eastern Proprietory Association at Honolulu.

Dr. P. H. D. H. de Silva, the Assistant in Zoology applied for and was elected a Scientific Fellow of the Zoological Society of London.

Mr. C. M. A. de Silva the Assistant in Ethnology continued to function as Visiting Lecturer in Social Anthropology and Sinhalese Culture of the Vidyodaya University.

Mr. H. L. Caldera, the Education and Publication Assistant, retired on 6th January, 1962, after 37 years of service. He joined the Department on 1st August, 1925, as Library Assistant and on 1st May, 1929, was promoted to be Inspector of Watchers. During the evacuation of the Colombo Museum in 1942, he rendered valuable service and was one of the two Colombo Museum officers to be appointed Curators. When the collections were brought back to Colombo after the War, with the exception of the Zoological collections, they were all placed in his charge. In October, 1952, he was promoted as the first Education and Publication Assistant of the Department and the collections in his charge were distributed between the three newly appointed curators in Prehistory and Geology, in Ethnology and Archæology and in Antique Paintings.

During his period of service he took a keen interest in the collections in his charge and in their display. He also rendered valuable assistance in organizing the system of free Museum lectures and Radio talks and contributed much to the excavation of the Prehistoric Ravana Ella cave.

Mr. Caldera's interest was not merely confined to his routine duties for he published a number of articles on the collections and brought out a book on the coins of Ceylon.

He was also the President of the Colombo Museum Recreation and Welfare Club and of the Colombo Museum branch of the Public Service Buddhist Association.

Mr. Caldera rendered valuable assistance in developing every section that was in his charge, but his special interest were Ethnological and Anthropological collections

He carries the good wishes of all his colleagues in his new sphere of activities as Curator of the Museum at Vidyodaya University.

Mr. M. B. Tissera, Karyala Karya Sahayaka, who served efficiently and loyally in the Library for 37 years, retired on 31st October, 1961.

Six vacant posts of Night Watchers were filled.

The Department regrets to record the death of Mr. K. D. C. Fernando, Karyala Karya Sahayaka, who had been serving it loyally for over eleven years.

New Northern Wing. The western half of the northern wing is on the verge of completion and will relieve some of the congestion and enable the exhibition of specimens that are now in storage, Plate I.

Prehistory and Geology Section. The Prehistory section which is in charge of Mr. S. P. F. Senaratna was augmented by further collections secured by the Director from Bellan Bandi Palassa, and, at his suggestion, the Surveyor-General has kindly inserted this site on the new Map of Ceylon.

The Colombo Museum publications dealing with specimens secured from this site are attracting considerable attention abroad and Professor Grahame Clark of Cambridge has referred to it in his book on "*World Prehistory, an Outline*" (1961).

The earlier collections from this site which were sent to the British Museum of Natural History for examination were returned after study and some are now on exhibition.

The results of this study by the authorities of the British Museum and the University of California are to be published in 1963.

In addition, the skeleton of a 17 year old female individual which was collected by the Director from Bellan Bandi Palassa in 1961 is now on display, and a description of this specimen is in press.

Registration. The collection of gem stones have been weighed, photographed and registered.

Vide Appendix I for donations of geological materials.

Zoology Section. As a member of the Advisory Committee on Fauna and Flora Protection to the Warden of Wild Life of Ceylon, the Director made the following proposals to that body :—

(1) To declare a sanctuary within the Pollebadde-Mullegama area.

(2) To declare a sanctuary for the large subspecies *Elephas maximus vilaliya* along the swamps of the Maha vili river.

(3) To protect the python.

(4) To conduct a census of newly born elephant calves thrice annually in order to estimate the total elephant population of Ceylon.

Zoological Survey of Ceylon. Much of the allocation for this project was spent in obtaining tents and other equipment, but a number of collections were also secured which are dealt with elsewhere in their appropriate places in this report.

A survey of the distribution of *Ophicephalus gachua* and *Channa orientalis*, two fishes that are identical except for the presence and absence of ventral fins, has yielded very interesting results which are being published in Spolia Zeylanica, Vol. 30, Part I.

Professor Per Brinck of Lund University, Sweden, arrived in Ceylon along with his two colleagues Messrs. Hugo Anderson and Lennart Cederholm and worked from the beginning of January to the end of March, 1962. They secured material, mostly invertebrate, from various

stations throughout the Island and when worked out the results should yield much new knowledge pertaining to the various waves of animal invasion that had occurred.

The Assistant in Zoology, Dr. P. H. D. H. de Silva and his staff Messrs. M. G. Ramawickrama, the Laboratory Assistant, K. L. E. Perera, the Taxidermist and P. B. Sarnelis, Acting Assistant Taxidermist, ensured the proper maintenance of the zoological collections of the Colombo Museum and saw to the identification and cataloguing of specimens. 544 fresh water and other fishes and reptiles and 55 birds and mammals were also added to the collections. Apart from these some skeletal parts of two lesser piked whales were secured from carcases that had been cast shore on the Islands off Jaffna.

The Assistant in Zoology who spent most of his time in conducting research on polychaete worms has recorded 9 species new to science and 17 species new to the fauna of Ceylon. Vide Appendix I (*a*).

He has also secured a specimen belonging to the genus *Pectinaria (Pectinaria) panava* Willey from the Negombo lagoon, and records the occurrence in Ceylon of the Eropbdellid leech, *Herpobdelloidea indica* (Kaburaki), which is specially abundant on the stems of the water plant, *Eichornia.*

Zoological Donations. Vide Appendix I (*b*).

Entomology. The Assistant in Entomology, Mrs. W. T. T. P. Gunawardane, went on a circuit which included Welimada, Hakgala, Nuwara Eliya, Mahagastota, Nadungama, Kalubulanda, Boralanda, Bandarawela, Diyatalawa, Koslanda, Wellawaya, Badulla, Haldummulla, Balangoda, Ratnapura and Avissawella and secured over 500 specimens which she identified.

The Assistant in Entomology also took over from Mr. T. R. Sandrasagara, the retiring Laboratory Assistant of that section, the entire entomological collection totalling 113,119 specimens after test-checking 9,446 specimens. She has listed these collections as follows:—

1.	Lepidotera	42,517
2.	Coleoptera	23,366
3.	Orthoptera	18,216
4.	Rhynchota	13,766
5.	Hymenoptera	7,514
6.	Diptera	6,095
7.	Odonata	906
8.	Neuroptera	296
9.	Trichoptera	222
10.	Psocoptera	69
11.	Arachnida	65
12.	Plecoptera	60
13.	Embioptera	23
14.	Ephemeroptera	4
		113,119

Research. The Entomological Assistant has been engaged on a study of the moths with a view to bringing out a Museum monograph on them. In the Family of *Saturniidae* only one species of the Genus *Actias,* viz., *Actias selene,* and in the genus *Attacus* only *Attacus atlas* and *Attacus ricini* have been recorded from Ceylon. Similarly, of the many species of *Antheraea,* only *Antheraea paphia,* and of the genus *Cricula,* only *Cricula trifenestrata* have been recorded, but none of the genera, viz., *Leopa, Saturnia,* and *Salassa,* all belonging to the Family *Saturniidae*

have ever been recorded. This proposed publication should throw much light on the moths of Ceylon and such knowledge will be of value agriculturally, e.g., with regard to pollination of crops.

Interesting discoveries have been made on the bionomics of *Odontopus varicornis* which is being reared in the Museum laboratory.

Amongst the many entomological specimens brought to the Museum for identification was a very rare larva which was brought by Mrs. Stevenson of Dolosbage. The Assistant in Entomology identified this as a member of the Family *Psychidae*.

Ethnology. The Assistant in Ethnology, Mr. C. M. A. de Silva is working on the history of traditions and customs of the Chetty community. His investigations reveal that this community is being absorbed by the Sinhalese and the Tamils.

His other researches are upon Sinhala domestic customs and ceremonies connected with nativity, puberty, marriage, obsequies, agriculture ritual, magico-religious practices and Devala worship. He has collected material in the villages of Toppu, Bambukuliya, Dankotuwa and Welihena in the Negombo District and in the suburbs of Colombo. He also assisted with some of the correspondence and routine work.

Requests from the Public. Requests for photographs of Museum objects from private individuals and institutions both local and foreign were complied with, in accordance with the photographic Regulations of the Department. Numerous requests for information and identification of antiques from the public were also seen to.

Export of Antiquities. Eleven applications from the Public to export antiquities abroad were dealt with in terms of the Antiquities Ordinance, No. 9 of 1940. Most of these included items of furniture of recent origin and possessed no antique value.

The 2nd Assistant in Ethnology, Mr. U. A. Gunasekera, is investigating the culture patterns and social changes that are occurring in the Kandyan villages, and has conducted field studies in a number of villages in the Central, Sabaragamuwa, North-Central and North-Western Provinces.

The Curator of Archæology and Ethnology and Acting Education and Publication Assistant, Mr T. Dela, has commenced making a special study of Sinhala palanquins and prepared an Index to Spolia Zeylanica, Vol. 29.

The Curator of Antique Paintings, Mr. C. A. Amarasinghe, attended to the cleaning and restoration of some of the old copies of frescoes, and functioned as the day-time Inspector of Watchers of the Museum on various occasions.

Plates. Plates printed for the Atlases of Antiquities and of Mammals, totalling 5,202 are in the custody of Mr. T. Dela in his capacity as Education and Publication Assistant.

Original Paintings executed for the Colored Atlases of Vertebrates and the *Blocks* made from them are in the custody of the Curator of Antique Paintings, Mr. C. A Amarasinghe.

The Artist Modeller, Mr. P. Wijesekera, prepared numerous black and white drawings for illustrating Spolia Zeylanica, several plaster models, a number of paintings of ancient Sinhala Provincial Flags for the use of the Ministry and is preparing a number of figures demonstrating the variation in Sinhala costumes throughout the ages.

The Field Assistant, Mr. R. B. Asmadala, visited Maha Oya, Nilobe, Nuwaragala, Pollebedda, Bolana, Ethbeddagala, Divulana, Kaluwinna, Bingoda, Henebedda and Danigala for collecting Ethnological data including harvest songs and agricultural hymns.

The Preparation Assistant, Mr. D. D. Samaranayake, assisted in re-arranging the Ethnological show cases and also served as Inspector of Watchers releasing Mr. R. A. C. Perera, the Inspector of Watchers for duty as Assistant Inspector of Watchers for night duty.

Donations, Purchases and Collections of objects of Ethnological Interest. Vide Appendix I (*c*).

Education and Publication Assistant's Section. Mr. T. Dela, curator of Archæology and Ethnology, was appointed to act as Education and Publication Assistant in addition to his own duties with effect from 14th November, 1961.

Museum Lecture Series. A series of lectures and film shows were arranged, the lectures comprising 14 in Sinhala and 37 in English. The lectures so delivered are grouped in Appendix I (*d*) under the respective names of the Museum officers who delivered them.

The film shows consisted of films kindly lent by the Information Services of the United Kingdom, United States of America, Canada, Union of Soviet Socialist Republics, Australia, India, Czechoslovakia and Japan.

Sale of Museum Publications. Until 20.3.62 this work was attended to by the two Guide Lecturers. Since they expressed their inability to perform this satisfactorily, the acting Education and Publication Assistant attends to this duty as well.

Publications. Research papers constituting Vol. 30, Part I of the National Museums' bulletin, Spolia Zeylanica, which is with the Printer, are grouped in Appendix I (*e*) under the names of the Museum officers who contributed them.

Other Museum Publications and Contributions to Literature. Vide Appendix I (*f*)

Publications in preparation. (i) The sanction of the Hon'ble the Minister was obtained for the Director to prepare a work on Evolution and Anthropology with especial emphasis on Southern Asia which is to appear in two volumes.

Volume I will deal with Evolution and Prehistory, and Volume II with the historic period. The work is to be published in English and in Sinhala. Most of the blocks for illustrating the chapters on Ceylon in Volume I have been completed.

(ii) *Zoological Atlas.*—The script for the Atlas of the Mammals of Ceylon is under preparation.

(iii) *Atlas of Antiquities.*—The script for this Atlas is also under preparation and is being published as a series of preliminary papers in Spolia Zeylanica, the bulletin of the National Museums Department. A number of text figures have been drawn to illustrate both these Atlases.

(iv) *Memoir on Dutch Furniture.*—The Director was advised by the Museum Advisory Committee on 25th May, 1962, to put this work in hand as no reply was received from Dr. Joseph Pearson to the Committee's letter which sought to ascertain from him whether he would complete this work he had commenced during his period as Director.

Guide Lectures. Six months after the taking over of the Education and Publication section by the new Acting Education and Publication Assistant a system was devised for recording accurately the number of parties catered to by the two Guide Lecturers, and this system is working satisfactorily. The work recorded for the period ending 30th September, 1962, since this system was devised on 20th March, 1962, is as follows :—

	Guide Lecturer	
	Sinhala	*Tamil*
School Parties (Sinhala and English)	41	—
School Parties (Tamil and English)	—	39
Foreign and Local Visitors other than Local School Parties ..	13	16
Foreign Schools and Teaching Staffs	—	7
Total number of Parties	54	62
Total number of individuals	2,404	2,271

Library

Readers' Tickets. 162 were issued.

Acquisitions. Twenty-four volumes of books and 438 parts of serial publications were purchased. 4,314 publications were received under the Copyright Act.

Exchanges. 1,407 publications and books both about Rs. 15,000 in all were received as Exchanges for *Spolia* Zeylanica, the Bulletin of the National Museums of Ceylon.

Books bound. 352 books were bound by the Government Printer, and 141 were repaired by the Library binder.

Donors and Donees. Vide Appendix I (*g*).

Special Activities

The U. S. " Friendship 7 " Spacecraft. Facilities were provided to display at the Museum the U. S. " Friendship 7 " spacecraft, in which Marine Corps Lieutenant Colonel John H. Glenn Jr. accomplished his historic space flight round the earth on February 20, 1962. The display of this spacecraft in the Colombo Museum premises lasted from 28th to 30th June, 1962.

Concurrently with this exhibition, a film depicting the entire course of the flight was shown in the Colombo Museum Lecture Hall. The Exhibition was a great success and drew large crowds from all parts of the Island.

General

Security Measures. The Advisory Committee advised the Director to urge once again his application for the return of the Police Guard, or, failing that, request a guard either from the Army or the Navy. Three tell-tale clocks were also installed to increase the efficiency of the watching service.

The Police were also requestd to send two plain clothed constables to patrol the Museum daily.

Reference to the Research Work of the Department

(i) A recent reference to the research work of this Department appears on page 17 of the important British scientific journal *Nature,* Vol. 196, No. 4853 of November 3, 1962, which stated that :

"The National Museums of Ceylon clearly recognize research as one of their functions, and the current issue of Spolia Zeylanica, bulletin of the National Museums of Ceylon (29, Part II, 1962), gives renewed proof of the value of their work. The part includes papers on geology, zoology and anthropology, many written by the Director, Dr. P. E. P. Deraniyagala. The papers are all well produced and illustrated."

(ii) Professor Rhodes W. Fairbridge of the Geological Department of Columbia University in the City of New York writing to the Director of the National Museums of Ceylon states in his letter of August 16, 1961.

"By chance I have just seen a copy of your remarkable memoir "The Pleistocene of Ceylon." This is one of the most important publications on the Pleistocene for the entire Indian Ocean area, and I would greatly appreciate a copy if any are left."

He further states that:

"From my Indian Ocean studies, I believe that some of the fossils found by you in the *late* Pleistocene—early Recent deposits, especially the *Tridacna* shells will be good for Carbon-14 isotopic dating. Since the Ceylon record is so good, I believe it would be worth while putting some effort into getting good dates."

KANDY NATIONAL MUSEUM

Visitors. There were 258,519 visitors.

Advisory Committee. Four Advisory Committee meetings were held during the year. On 20.10.61 the committee passed a vote of condolence on the death of H. B. Rambukwella Disava who had served on the Museum Committee for many years.

On 23.6.62 the Committee also passed a vote of congratulation on the appointment of His Excellency Mr. William Gopallawa, M. B. E., a former member of the Museum Committee of Management to the Office of Governor-General of Ceylon.

Mr. A. K. Ranhamy who had served as Gallery Attendant faithfully for nearly seventeen years died during the year. His loss was felt by all the staff.

On 26.1.62 the Committee considered the great necessity for restoring the Police Guard that had been withdrawn in 1953 and urged the Director to press for a day and night guard as being absolutely essential.

Museum Buildings. Alterations were made to the outer walls and curbs as safety measures.

Ethnology. Photographs were taken of the more valuable objects for registration purposes.

Exhibits. The range of exhibits has been widened by displaying objects which had hitherto been lying in storage. Among these are the antique ivory objects which have been re-arranged.

Library. 152 readers availed themselves of the small Library. It is proposed to extend this section by securing the premises termed the " Ulpange' which is situated by the side of the Kandy Lake and at present occupied by the United Services.

Tell-tale Clocks. Two of these were installed to improve the efficiency of watching service.

Acquisitions of objects of Ethnological Interest. Vide Appendix II.

RATNAPURA NATIONAL MUSEUM

Visitors. There were 11,975 visitors.

Staff. Mr. R. V. Gunasekera continued to act as Curator for the 9th consecutive year.

Palaeontology. The left-half of the mandible of the Ceylon hippopotamus *Hexaprotodon sinhaleyus* with the three left incisor teeth in it, was dug up at Manan ella, Ellavala on 9.11.61 by the Acting Curator and Mr. K. H. Diyonis (Plate II, fig. 2). This is Colombo Museum Registered No. F 62.6.40. A reconstruction of the entire mandible has been made (Plate II. fig. 1) A plaster cast of a wood carving of a reconstruction of the extinct elephant *Palaeoloxodon namadicus* as envisaged and sculpted by the Director was prepared for exhibition. This cast is Colombo Museum Reg. No. F. 63.1.40. Both these animals probably inhabited Ceylon about 500,000 years ago.

In January, 1962, the fossilized horn cores and top of the skull of a Ceylon gaur *Bibos sinhaleyus* which were dug up at Manan ella at Ellavala were purchased by the Acting Curator and sent to the Colombo Museum. This is Colombo Museum Reg. No. F. 62.4.39. A Ceylon lion's carnassial tooth and fragments of the skull of a deer were discovered in gem pits and purchased by Watcher H. Jayasundera from Messrs V. Sirisena of Muvagama, Ratnapura, and J. M. Jayamanne Appuhamy of Kotegoda, Ahaliyagoda, respectively.

A number of other fossils were secured from gem pits in the following areas:—

Muvagama, Haldola, Karangoda, Koravakvila, Edandevala, Kosgoda, Dodampe, Kahengama, Ellavala, Ahaliyagoda, Pelmadulla, Gabbella, Walave and Okkampitiya near Moneragala.

Collector, D. D. Piyadasa who was dispatched to Habessa Mookalana, Kumbukkan Oya, Okkampitiya, secured a few subfossil animal remains, some stone implements and a large collection of potsherds.

Prehistory. A party in charge of the Acting Curator examined the Manela Gal Lena at Gavaragiriya in Kukul Korale, Palle Pattu, Ratnapura District. This cave is 68¾ ft. long, 43 ft. wide and 150 ft. high. The floor has covered with material that resembled ash. Excavations were conducted to a depth of 7 ft. in three squares 3 ft. × 3 ft. These yielded snails and various other shells, animal remains, stone artefacts, bone needles and charcoal.

Quartz and chert artefacts were secured from eight caves at Butkanda, Ittakanda and Bulutota in the Sabaragamuva Province.

A trial trench was dug at Belilena, a cave which is 60 ft. × 120 ft. × 12 ft. near Mahabage, Kitulgala. Snail shells and other animal remains, stone and quartz implements, and potsherds were secured. The Director visited the site in August, 1962, and secured further collections.

Bagavalena cave near Sri Pada.—On the recommendation of the 8th meeting of the Ratnapura Museum Advisory Committee, a joint party consisting of the Ven'ble Panditha Kirielle Gnanawimala Thera of Sasthrodaya Pirivena, Morapana, and the Assistant Curator and a Collector searched for Bagavalena cave near Sri Pada and discovered that it is situated to the left of the Hatton road about 300 ft. below the summit of the mountain. The cave is 46 ft. long and 9 ft. high. The objects that were obtained from the trial trenches are listed in Appendix III.

Zoology. The existing collection of fresh water fishes and shells of molluscs was augmented with 123 specimens secured from the forests around Ratnapura. Collections of the snake heads. *Ophicephalus gachua* and *Channa orientalis,* totalling 45 specimens were secured from Balangoda, Belihul Oya and Haldumulla, Panagama and Dela, and dispatched to the Colombo Museum for an Island wide survey of these two species.

Ethnology. *Purchases.*—On 25.5.62, Mr. C. M. Austin de Silva, Assistant in Ethnology and Mr. R. V. Gunasekera, Acting Curator, inspected the Ethnological and Medical Olas which were in the possession of Mr. R. N. Gabicchiya of Ellavala, and purchased 29 ola leaf manuscripts for a sum of Rs. 401.00 for the Ratnapura National Museum library which was further augmented by 6 more publications. Vide Appendix III (*a*) for the list.

Library. More readers availed themselves of the library.

Tell-tale Clocks. One of these has been installed to increase the efficiency of the watching service.

Acquisitions. Donations and purchases of objects of Palaeontological, Prehistoric, Anthropological and Zoological interest as well as collections by Museum officers are listed in the Appendices III (*b*) to III (*h*).

JAFFNA NATIONAL MUSEUM

Visitors. There were 53,318 visitors.

Zoology. 148 zoological specimens were collected from Arialai, Pannai, Karaiyoor, Nallur, Navanthurai, Kalviankadu, Kolumbuthurai, Velanai, Delft, etc. Ten marine worms were also secured.

Transition to Official Language. Sinhala labels were prepared by a Mr. A. C. M. Rasheed the Assistant Curator for many of the Exhibits.

Security Measures. One Tell-tale clock was installed.

Acquisition. Acquisitions to the Ethnological section are listed in Appendix IV.

P. E. P. DERANIYAGALA,
Director, National Museums.

National Museums Department,
Colombo 7, 1st February, 1963.

APPENDIX I

Colombo National Museum

PREHISTORY SECTION

DONATIONS—GEOLOGY

Name and Address of Donor	*Object*	*Colombo Museum Reg. No.*
Mr. A. A. Wijesuriya, Halpe, Mirigama ..	Amethyst ..	M. 533
Mr. A. A. Wijesuriya, Halpe, Mirigama ..	Rock crystal ..	M. 534

APPENDIX I (*a*)

Colombo National Museum

ZOOLOGY SECTION

DISCOVERIES

NEW POLYCHAETE WORMS

Pareurythoe pitipanensis n. sp. (Locality Pitipana, Negombo Lagoon).
Nereis (*Neanthes*) *negomboensis* n. sp. (Negombo Lagoon).
Glycera littorea n. sp. (West coast).
Augeneria Davi n. sp. (Pitipana, Negombo Lagoon).
Pulliella pseudoarmata n. sp. (Kalkudah).
Spirorbis (*Leodora*) *knightjonesi* n. sp. (Kalkudha).
Nainereis kalkudensis n. sp.
Branchiocapitella pluridentata n. sp. (Mullikulam and Jaffna Lagoon).
Dasychone Pererai n. sp. (Kalpitiya).
Paralepidonotus ampulliferus Horst. *Nereis chilkaensis* Southern.
Nereis trifasiata Willey. *Tylonereis bogoyawlenskyi* Fauvel.
Leonnates jousseaumei Gravier. *Nereis* (*ceratonereis*) *burmensis* Monro.
Namalycastis indica Southern. *Nephthys polybranchia* Southern.
Axiothella australis Augener. *Nerine cirratulus* Delle Chiaje.
Heterostomatus similis Southern. *Scolelepis indica* Fauvel.
Marphysa mossambica (Peters). *Halla parthenopeia* Savigny.
Prionospio cirrifera Wiren. *Odontosyllis gravelyi* Fauvel.
Potamilla leptochaeta Southern.

APPENDIX I (*b*)

Colombo National Museum

ZOOLOGY SECTION

DONATIONS

Name and Address of Donor	*Nature of Donation*
Mr. F. Obeysekere, Rajagiriya, Colombo ..	Four specimens of *Accipiter badius badius*
Mr. J. R. S. Holmes, Chartered Bank, Colombo ..	One specimen of *Capella gallinagoraddii*
Dr. Lucian de Zilwa, Tree Tops, Halloluwa ..	One stuffed *Manis crassicaudata*

APPENDIX I (c)

Colombo National Museum

ETHNOLOGICAL SECTION

ACQUISITIONS

I. DONATIONS

Name and Address of Donor	*Object*	*Colombo Museum Reg. No.*
Dr. C. H. Gunasekera, "Roxana", 242, Havelock Road, Colombo 5	A poisoned Malayan dagger and scabbard together with a specially designed case	8.62.1.13
Mr. Cyril Senaratne, Dumutta, Pita Kotte	(i) A part of an ancient flat roof, tile (ii) A small plain rectangular brick	21.62.1.3
Rev. G. Gunaratana Thera, Weerasinghe Sanghavasaya, Walpola, Matara	A one-thousand mark German currency note	2.61.1.26
Mr. A. A. Wijesinghe, Halpe, Mirigama	The part of an old sword said to have been used by Uthumankande Saradiel	8.61.1.13
Mr. Subasinghe Appuhamilage Sepala, Gaspe, Ihalagama, Bandaragoda	A large earthern pot known as pilihaliya	21.61.187.35
Mr. B. Ordiris, Kitul Kote, Thanamalvila	Three joints of an ancient earthen water pipe line	21.62.3.38

II.—PURCHASES

Object	
One carved ivory pedestal of an image	6.62.1.4
One large lacquered betel tray	9.62.1.5
One old Kandyan brass tray	10.62.1.8
Two Chinese soap stone vases	5.61.2.5 (A & B)

III.—SECURED BY DIRECTOR

(i) A fragment of an ancient clay finial dug out from a gem pit.. .. 21.62.2.37

(ii) Broken pieces of an ancient flat circular clay dish. These were collected from Minihagalkanda 21.61.188.37

APPENDIX I (*d*)

Colombo National Museum

EDUCATION AND PUBLICATION ASSISTANT'S SECTION

MUSEUM LECTURE SERIES

BY THE DIRECTOR

		Medium
15.3.62	The Phallic Cult of the Sinhalese	English
21.6.62	The Animals of Ceylon during the Pleistocene period	do.

BY THE ASSISTANT IN ZOOLOGY

24.10.61	Snakes, Snake Venom and Antivenin	do.
15.11.61	The Sea as a Biological Environment	do.
29.11.61	Interrelations of Marine Animals	do.
6. 3.62	Life through the Ages—The Age of Invertebrate animals ..	do.
13. 3.62	Life through the Ages—The Dawn of life on land	do.
20. 3.62	Life through the Ages—The Hay-day of the Reptiles	do.
5. 6.62	Marine Animals that Bite	do.
14. 6.62	Marine Animals that Sting	do.
5. 7.62	Marine Animals that are dangerous to eat	do.
16. 7.62	Some facts on the Origin of Life	do.
26. 7.62	Main Lines of Animal Evolution	do.

BY THE ASSISTANT IN ENTOMOLOGY

		Medium
3.10.61	Social Life Among Insects	English
12.10.61	Insect Pests	do.
17.10.61	Animal camouflage with special reference to Insects	do.
20.11.61	The Relation of Insects to Man	do.
27.11.61	Biology of Termite Castes	do.
12. 6.62	Light Production in the Animal World	do.
17. 7.62	A Remarkabel Group of Animals—Insects	do.

BY THE ASSISTANT IN ETHNOLOGY

2. 2.62	Some Buddhist Archæological Remains of Pakistan	Sinhala
9. 2.62	Cults of Local deities in Ceylon	do.
2. 3.62	Ceylon Demnology	do.
9. 3 62	The Significance of Light in the Social and Religious Ceremonies of the Sinhalese	English
16. 3.62	Some Superstitious Beliefs of the Sinhalese	do.
30. 3.62	Sinhalese Pandal Verse	Sinhala
1. 6.62	The Cult of Jagan Matha	do.
15. 6.62	The Cultural Grandeur in the times of King Parakramabahu the Great	English
22. 6.62	Sinhala Polk Poetry and Folk Tales	Sinhala
13. 7.62	Sinhalese Proverbs and Maxims	English
20. 7.62	Some Foreign Aspects of Sinhala Culture	Sinhala
27. 7.62	Cultural Aspects of Some Primitive Tribes of South East Asia	English

BY THE 2ND ASSISTANT IN ETHNOLOGY

6.11.61	The Hindu Caste System I	English
13.11.61	The Hindu Caste System II	do.
20. 2.62	The Sinhala Kinship System	do.
21. 3.62	The Village Community	do.
13. 3.62	The Gara Yaka Cult I	do.
20. 6.62	The Gara Yaka Cult II	do.

BY THE EDUCATION AND PUBLICATION ASSISTANT—(Mr. H. L. Caldera, now retired)

9.10.62	Archæological Excavations	Sinhala
16.10.61	Coins used in Ceylon during the European Period	do.
23.10.61	Frescoes of the Polonnaruva Period	do.
2.11.61	Special Features of the Frescoes of the Kandyan Period	do.

BY THE CURATOR OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOLOGY AND ACTING EDUCATION AND PUBLICATION ASSISTANTS

14.11.61	Sinhala Domestic Appliances	English
16.11.61	Sinhala Domestic Appliances	Sinhala
28. 2.62	Ceylon's famous Prehistoric Site, Bellan Bandi Palassa	English
26. 3.62	Coins of Ceylon	do.

BY THE SINHALA GUIDE LECTURER

19.10.61	Some Symbols in Sinhala Sculpture	English
26.10.61	Do.	Sinhala
21.11.61	Music and Dance as revealed in Ceylon Painting and Sculpture	English
30.11.61	Do.	Sinhala

BY THE DIRECTOR

OTHER LECTURES

Centre	Subject	Medium
Ladies College, Flower Road, Colombo 7	Extinct Animals and Humans of Ceylon ..	English
Rotary Club of Mount Lavinia ..	Extinct Humans of Ceylon ..	do.
Rotary Club of Colombo ..	The Phallic Cult of the Sinhalese ..	do.

BY THE ASSISTANT IN ETHNOLOGY

Centre	Subject	Medium
*Military School, Army Headquarters, Colombo	10 Lectures on The History of Ceylon, comprising 3 each on the :— (i) Anuradhapura Period ; (ii) Polonnaruwa Period. 2 each on the :— (i) Portuguese Period : and (ii) Dutch Period.	English
Maitriya Hall, Bambalapitiya ..	Death and Life After ..	do.
Vidyalankara University, Kelaniya	Local Deities and Cults of the Sinhalese ..	do.
Balika Maha Vidyalaya, Castle Street, Colombo 8	Sinhala Folk Drama	do.
Government Buddhist Training College for Women, Boralesgamuva	The Mission of Buddhism ..	Sinhala
English National Service of Radio Ceylon	A Number of Buddhist Talks ..	English

*This lecture course formed part of the syllabus of studies precribed for the Staff College Selection Examination for Army Officers.

APPENDIX I (e)

Colombo National Museum

EDUCATION AND PUBLICATION ASSISTANT'S SECTION

SPOLIA ZEYLANCIA, VOL. 30, PART I

I.—RESEARCH PAPERS CONTRIBUTED BY THE DIRECTOR

1. Some Indicators in the Pleistocene Stratigraphical Chronology of Ceylon, with one plate and one text figure.
2. Some Mammals of the Extinct Ratnapura Fauna of Ceylon, Part V, with Reconstructions of the Hippopotamus and the Gaur, with 5 plates and 5 text figures.
3. Further Descriptions of the Three Extinct Hominoids of Ceylon, with one plate.
4. A new Cyprinid *Puntus timbiri* from Ceylon, with one plate.
5. The Distribution of the Genus *Channa* Gronov 1763 in Ceylon, with one map.
6. A new record of the Sand boa from Ceylon, with one plate.
7. Mass Mortality of the new subspecies of Little Piked Whale *Balaenoptera acutorostrata thalmaha* in North Ceylon, with two plates.
8. Tusk and Tail Variation in *Elephas maximus maximus* Linné and in *Loxodonta africana* (Blumenbach), with one plate.
9. An Open Air Habitation Site of *Homo sapiens balangodensis* (Part III) with 12 plates and 6 text figures.
10. The Hybridization of the Väddas with the Sinhalese, with seven plates.
11. The Sinhala Sculptor's Science of Jointing, with one plate and six text figures.

II.—RESEARCH PAPERS CONTRIBUTRD BY THE ASSISTANT IN ZOOLOGY

1. The occurrence of *Pontobdella (Pontobdellina) macrothela* Schmarda and *Pontobdella aculeata* Harding in the Wadge Bank, with one plate and one text figure.
2. A new leech, *Pontobdella taprobanensis* sp. nov. from the Wadge Bank, with one plate and one text figure.
3. *Zeylanicobdella arugamensis* gen. nov. and sp. nov. from Arugam Kalapu, Eastern Province, Ceylon, with 3 text figures.
4. Notes on the fauna collected from the Hunuwella Escarpment and from the upper reaches of the Hunuwella Ganga, with one map.

III.—RESEARCH PAPERS CONTRIBUTRD BY THE ASSISTANT IN ETHNOLOGY

1. The Satara Varan Devas or the Four Guardian Gods in Buddhism, with a special study of their bronze statuettes in the Colombo Museum.
2. The Magul Poruva or Customary Form of Sinhala Marriage.

APPENDIX I (f)

Colombo National Museum

I.—NATIONAL MUSEUM PUBLICATIONS

1. *The Physical Anthropology of Ceylon* by Howard W. Stoudt, A. M. (Hravard), Ph.D. (University of Pensylvania) based in part on data collected by the late Lieutenant Commander J. R. de la Haule Marett; (Retired R. N.); Assistant in Ethnology, Colombo National Museum.
2. *A General Guide to the Colombo Museum* by the Sectional Officers.
*3. *Ashta Parikshava* (=Eight Systems of Medical Diagnosis). Edited by the Director. It represents Volume 10 of the National Museums Manuscript Series.
†4. *Gedi Vedakama* (=Treatment for boils). Edited by the Director.
†5. An Index to Spolia Zeylancia, Vol. 29, by the Education and Publication Assistant.

II.—CONTRIBUTIONS TO LITERATURE

A.—By the Director

1. The Stone Ages and the Extinct Humans of Ceylon for Professor M. R. Sahni's new book on "*Man in Evolution*" 2nd Edition. Longmans Press.
2. The Extinct *Hominoidae* of Ceylon. *Journal of the Anthropological Society of Vidyodaya University of Ceylon*, Vol. 2, 1962. pp. 52–62. 6 plates.
3. The Extinct Gaur of Ceylon, *Bibos sinhaleyus*, a distinct species. *Ceylon Today*, Vol XI, No. 3, March, 1962. pp. 14–16. 1 Fig., 1 Plate.
4. The Extinct Hippopotamus of Ceylon *Ceylon Today*, Vol. XI, No. 9, September, 1962 pp. 28–29, 1 plate.
*5. The Extinct Lion of Ceylon. *Ceylon Today*, Vol. XII, No. 1, p. 25, 1 plate.
6. Ceylon's Earliest Humans and Sub-Humans. *Annual Magazine of the Sangaraja University Pirivena* Kandy.

B.—By the Assistant in Zoology

1. *Spirorbis corallinœ* n. sp. and some other Spirorbinæ (Serpulidæ) common on British shores. *Journal of the Marine Biological Association, Great Britain*, Vol. 42, No. 3, 1962. (Paper jointly with Professor E. W. Knight-Jones, D.Phil (Oxon).
2. Experiments on choice of substrata by *Spirorbis* larvæ (Serpulidæ). *Journal of Experimental Biology, Great Britain*, Vol. 39, 1962.

C.—BY THE ASSISTANT IN ETHNOLOGY

1. Ancient Sinhala Medical Ola Manuscripts in the Museum Library, *Ayurveda Sastraya*, 1962. Ayurvedic Research Institute.
2. The Cult of Jagan Matha. *Journal of the Anthropoplogical Society of the Vidyodaya University*, Vol. 2, 1962.

*With the Printer.
†Ready for the Printer.

APPENDIX I (g)

Colombo National Museum

LIBRARY

I.—DONORS OF PUBLICATIONS

Permanent Secretary, Ministry of Transport and Works.
Muslim Cultural Association, Colombo.
Automobile Association of Ceylon, Colombo.
Dr. Heinz Bechert, Universitat Mainz, Germany (West).
Ceylon National Chamber of Commerce, Colombo.
Chinese Embassy, Ceylon.
Ceylon Veterinary Association, Peradeniya.
Director of Census and Statistics, Colombo.
Embassy of Japan in Ceylon, Colombo.
Government Mineralogist, Colombo 2.
Govenment Printer, Colombo.
Government Archivist, Nuwara Eliya
Governor, Central Bank of Ceylon.
Dr. Henry Field, Miami, Florida, U. S. A.
Information Officer, Colombo.
India Office Library, London.
Institute of Eastern Culture, Japan.
National Commission for Protection of Cultural Properties, Tokyo, Japan,
National Physical Laboratory, India.
Mr. L. Prematillake, University of Ceylon.
Pakistan High Commissioner for Ceylon, Colombo.
Secretary, National Institute of Oceanography, Surrey.
Royal Danish Academy of Sciences and Letters, Denmark.
Surveyor-General, Air Surveys Branch, Ceylon.
The Editor, *World Buddhism*, Colombo 14.
The Editor, *The Messenger*, Colombo 8.
The Editor, *Tribune*, Colombo 2.
Trans Antartic Expedition, London.
Vidyalankara University, Ceylon.
Mr. F. D. C. Wijesinghe, National Planning Department, Colombo.

II.—DONEES OF MUSEUM PUBLICATIONS

Archælogical Commissioner, Ceylon.
Sir Miles Clifford.
Library of the Academy of Sciences of the U. S. S. T., Leningrad, U. S. S. R.
Deutsche Bucheri, Leipzig.
Geological Survey of Ceylon.

APPENDIX II

Kandy National Museum

ACQUISITIONS

ETHNOLOGY

PURCHASES

Object	*Kandy Museum Reg. No.*
An antique ceremonial betel bag with two large compartments and ornamental embroidery on both sides. The bag measures 130 cm. in total height and 67 cm. in width. Purchased for Rs. 75.	61.1.311
An antique wooden figure of a Kandyan King in an unfinished condition. Height 55 c.m. width from one shoulder to other 23 cm. and on a moulded rectangular stand. Purchased for Rs. 10	62.1.311

APPENDIX III

Ratnapura National Museum

ANTHROPOLOGY—COLLECTIONS BY MUSEUM OFFICERS FROM BAGAVALENA CAVE

Object	*Ratnapura Museum Reg. No.*
A coin of the reign of King Nissanka Malla of the Polonnaruva period ..	62.20.40
One ancient bronze Buddha image found 5ft. below the surface	62.21.40
Fragments of pottery and seven European coins, polished artefacts, three chips of quartz, pieces of pigment and three pieces of milky quartz.	

APPENDIX III (a)

Ratnapura National Museum

LIBRARY—MEDICAL OLA LEAF MANUSCRIPTS—PURCHASES

	පොතේ නම	*Transliteration of the Names of the Books*
1.	කෝල විධිය	Cola Vidiya
2.	සංස්කෘත පුස්කොළ වෙද පොතක්	A medical ola leaf manuscripts
3.	සැට මහ සන්නිගුලිය හා කෝල වෙද පොත	Sata Maha Sanni Guliya & Cola Veda Potha
4.	වෛද්‍යාලංකාරය	Vaidyalankaraya
5.	සර්වජ්වර ලක්ෂණම්	Sarvajvara Lakshanam
6.	කෝල කතුර ගුලිය	Cola Catura Guliya
7.	යෝග ශතකය	Yoga Sathakaya
8.	සන්නි චිකිත්සාවලිය	Sanni Chikithsavaliya
9.	අමෘත කලාවයි	Amurtha Kalavai
10.	අතීසාර විධි වෙද පොත	Atteesara Vidi Veda Potha
11.	ගුලි සහ අනුපාන වෙද පොත	Guli & Anupana Veda Potha
12.	යෝග ධාරනේ කවි	Yoga Dharane Kavi
13.	ගඩු වෙද පොත	Gadu Veda Potha
14.	දෛවඥමුඛ මංජුසාව	Daivagna Muka Manjusava
15.	ගුලි කල්ක වෙද පොත	Guli Kalka Veda Potha
16.	ගලකරාවට	Galakaravata
17.	ගඩු වෙද පොත	Gadu Veda Potha
18.	කැපුම් වෙද පොත	Kapum Veda Potha
19.	විරේක හා බඩු කඩුත්තුවට බෙහෙත්	Vireka & Badu Kaduttuvata Beheth
20.	බෙහෙත් සහ ගුලි	Beheth & Guli
21.	භූත කන්දප්පුමේස්වර ගුලිය	Bhutha Kantappu Mesvara Guliya
22.	කිම්රුපු බෙහෙත් නොහොත් පනුවින්ට බෙහෙත්	Cimrupu Beheth (*alias*) Panuwanta Behet
23.	කෝල වලිප්පුවට බෙහෙත්	Cola Valippuvata Beheth
24.	ජ්වර වෙද පොත	Jvara Veda Potha
25.	කෝල සන්නි වෙද පොත	Cola Sanni Veda Potha
26.	විරේක සහ වාත වෙද පොත	Vireka & Vatha Veda Potha
27.	මල්වර නැකත්	Malvara Nakath
28.	අතීසාරෙට බෙහෙත්	Atheesarayata Beheth
29.	ජ්වර ලෙඩට	Jvara Ledata

APPENDIX III (b)

Ratnapura Nation Museum

DONATIONS — PALAEONTOLOGY

Name and Address of Donor	*Object*	*Site*	*Locality and Name of land*	*R'pura Museum Regd. No.*
Mr. P. A. Surabiel, Pohorabava, Parakaduva	A fragment of a Bovine leg bone	Gem Pit at Depth 9 ft. ..	Pohorabava, Kannangarayage Kumbura	F. 486
Mr. E. H. Guneris, Hopitigala, Kekunagoda	A Rhinoceros tooth broken at one edge	Gem Pit at Depth 20½ft.	Badaammuva, Haldola, Kerangoda	F. 489
Mr. N. Babasingho Mudalali, Pathakada, Pelmadulla	One Bovine tooth	Gem Pit at Depth 8 ft.	Mavatha Kumbura, Moratota	F. 490
Mr. V. G. T. Elapata, Bandaranayake Mavatha, Ratnapura	One Elephant molar	Gem Pit at 23½ ft.	Polwatte Kumbura, Panapitiya, Gabbela	F. 491
Mr. H. Sarnelis, Pahalagama, Ellavala,	Fragment of an unidentified bone	River at Pahalagama, Ellavala, at 12ft. Depth	Pahalagama, Ellavala	F. 492
Mr. L. P. Karunaratne, Batuhena, Hidellana	8 pieces of an Elephant molar	Gem Pit at Depth 12 ft.	Koravakvila, Edandevala	F. 496
Mr. B. M. Sirimanis, Batuhena, Hidellana	A claw of a crab	Gem Pit at Depth 7 ft.	Alugolakumbura, Pahalakella, Batuhena	F. 499
Mr. L. M. Peter, Hedellana, Ratnapura	3 pieces of a Rhinoceros tooth	Gem Pit at.. Depth 15ft.	Keravakvila ..	F. 500 (a–c.)
Mr. K. Punchimahatmaya, Weralupe, Ratnapura	3 Teeth of a Gaur	Gem Pit at Depth 6 ft.	Pahala Holuwe Kumbura, Weralupe, Ratnapura	F. 503 (a–c.)
Mr. J. M. Gunatilake, Batuhena Vidyalaya, Hidellana, Ratnapura	Two deer teeth	Gem Pit at Depth 7½ ft.	Kekiranakumbura, Kosgoda near Edandevala	F. 508 (a–b)
Mr. H. A. Somapala, .. Millavitiya, Kuruvita	Jaw of *Bubalus bubalis migona*	Gem Pit at Depth 13 ft.	Korawakvila, Edandevala	F. 527
Mr. K. A. Podi Appuhamy, Kahangama, Kuruvita	Jaw of *Bubalus bubalis migona*	do. ..	do. ..	F. 528
Mr. J. Martin, Muvagankonde, Ratnapura	Part of a carapace of a terrapin	Gem Pit at Depth 19 ft.	Balahapuva, Muvagama, Ratnapura	F. 529
do. ..	A small part of a skull of an elephant	do. ..	do. ..	F. 530
do. ..	A tooth of *Bubalus bubalis migona*	do. ..	do. ..	F. 532
Mr. C. Justin de Silva, Millakade, Dodampe	A tooth of porcupine	Gem Pit at Depth 14 ft.	Silvanbanakwatta, Dodampe	F. 534
Mr. G. H. Kamelsingho, Moratota	Part of an elephant molar	Gem Pit at Depth 14 ft.	Mavathakumbura, Moratota	F. 535
do. ..	A highly fossilized unidentified leg bone	do. ..	do. ..	F. 536
Mr. O. M. Janis Singho, No. 133, Kospelawinna, Ratnapura	Three vertebrae of Hippopotamus	Gem Pit at Depth 13 ft.	Kerawakvila, Edandevala	F. 538 (a–c)
Mr. W. Sirisena, Kospelavinna, Ratnapura	Part of a vertebra of Hippopotamus	do. ..	do. ..	F. 542

Name and Address of Donor	Object	Site	Locality and Name of land	R'pura Museum Regd. No.
Mr. K. M. Gunawardane, Kahangama, Kuruvita	Hippopotamus incisor (probably)	Gem pit at Depth 13 ft.	Korawakvila Edandevala	F. 543
Mr. V. G. T. Elapata, Bandaranayake Mawata, Ratnapura	A Hippopotamus molar	Gem Pit at Depth 18 ft.	Gonapitiya, Kuruwita	F. 544
Mr. Robert Deheragoda ..	An Elephant molar with 9 folds	Gem Pit at Depth 18 ft.	Tippolavatta, Ellavala	F. 547
Mr. V. Gunawardena, Ellavala	A Rhinoceros tooth	Gem Pit at Depth 16 ft.	Halvela Kumbura, Ellavala	F. 550
Mr. M. A. Daniel Appuhamy Udugama, Embilipitiya	Tooth of the extinct Pig	Gem Pit at Depth 10 ft.	Tanketiya, Demodera, near Valave ganga, Valave	F. 551
Mr. R. Gunawardena, Ellavala	A fossilizied mollusc shell	Gem Pit at Depth 12 ft.	Menikpathele Kumbura, Ellavala	F. 552
do. ..	Part of a Hippopotamus tooth	do.	do. ..	F. 553
Mr. Podimahatmaya, Rathkarauvva, Ratnapura	A Bovine tooth	Gem Pit at Depth 8 ft.	Valave Ganga, at Rathkarauvva	F. 554
Mr. B. M. Sirimanis, Batuhena, Hidellana	3 leg bone fragments of a bovine	Gem Pit at Depth 12 ft.	Koravakvila, Edandevela	F. 555 (a–c)
Dr. D. O. Buthpitiya, D. M. O. Avissavella	4 folds of an elephant molar	Gem Pit ..	Eheliyagoda ..	F. 556

APPENDIX III (c)

Ratnapura National Museum

PURCHASES — PALAEONTOLOGY

Name and Address of Donor	Site	Locality	R'pura Museum Regd. No.
A vertebrate fossil (unidentified) ..	Gem Pit at Depth 21½ ft.	Balahapuva, Muvagama, Ratnapura	F. 487
do. ..	do.	do. ..	F. 488
Highly fossilizied scale of Pangolin	Gem Pit at Depth 9 ft.	Korawakvila, Edandevala ..	F. 493
Fossilizied tooth of extinct Pig			F. 494
Five folds of an Elephant molar			F. 495
Part of a Hippopotamus tusk ..	Gem Pit at Depth 13½ ft.	Kudamaha, Kumbura, Kahengama	F. 501
One Elephant molar	Gem Pit at Depth 12 ft.	Koravakvila, Edandevala	F. 504
do.			F. 504
do.			F. 506
One Elephant molar ..	Gem Pit at Depth 9 ft.	Tibbotuwadeniya, Mahingoda, Eheliyagoda	F. 507
Three Elephant molars ..	Gem Pit at Depth 12 ft.	Mulakadasella, Gorakaela, Dodampe	F. 509 (a–c)
Part of a jaw of *Bubalus bubalis migona*	Gem Pit at Depth 15½ ft.	Lindagavakumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 510
Two fragments of a Hippopotamus tooth	Gem Pit at Depth 10 ft.	Korawakvila, Edandevala	F. 511 (a–b)
Part of a Hippopotamus tusk badly broken			F. 512
A tooth of a deer			F. 513
Two bovine teeth	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 514 (a–b)
Fragments of a Hippopotamus tooth			F. 515
Fragments of a Rhinoceros tooth		..	F. 516
Part of an antler of deer	do. ..	do. ..	F. 517
Six fragments of an Elephant's leg bone		..	F. 518 (a–f)

Name and Address of Donor	*Site*	*Locality*	*R'pura Museum Regd. No.*
Part of a bovine tooth (probably buffalo)	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 519
Vertebra of a Hippopotamus and fragments of fibs	Gem Pit at Depth 20 ft.	Galmava Kumbura, Eheliyagoda	F. 520 F. 521 (a–h)
Two Rhinoceros teeth fragments ..	Gem Pit at Depth 15½ ft.	Balahapuva, Muvagama, Ratnapura	F. 522
One bovine tooth ..	Gem Pit at Depth 12 ft.	Kandekumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 523
Two bovine teeth ..	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 524 (a–b)
Two bovine teeth (probably buffalo)	do. ..	do.	F. 525 (a–b)
One tooth of a Rhinoceros (found in association with Lion's tooth)	do. ..	do. ..	F. 526
One Rhinoceros tooth ..	Gem Pit at Depth 7½ ft.	Kamalkumbura, Pohorabava	F. 531
A tooth of a deer ..	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 533
Leg bone of a Hippopotamus, with the broken knee cap, (in all 9 fragments) ..	Gem Pit at Depth 16½ ft.	Galmavakumbura, Kotegoda, Eheliyagoda	F. 537 (a–h)
Three fragments of vertebrae of Hippopotamus Three fragments of Hippopotamus's ribs	Gem Pit at Depth 13 ft.	Kerawakvila, Edandevala ..	F. 539 (a–c) F. 540 (a–c)
A leg bone of Hippopotamus Fragments of the skull of a deer and of the skull of an elephant	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 545 F. 546
A tooth of a Rhinoceros ..	Gem Pit at Depth 13½ ft.	Goda Aswedduma Kumbura, Ellavala	F. 549
A Rhinoceros tooth ..	Gem Pit at Depth 16 ft.	Halvela Kumbura, Ellavala	F. 550

APPENDIX III (d)

Ratnapura National Museum

DONATIONS — PREHISTORY SECTION

Name and Address of Donor	*Object*	*Site*	*Locality and Name of Land*	*R'pura Museum Regd. No.*
Mr. A. H. Dingibaba, Pahala Hakamuva, Ratnapura	A potsherd ..	Gem Pit at Depth 19½ ft.	Pinasswedduma, Hakamuva, Ratnapura	P. H. 41
Mr. K. K. A. Edwin, Bathgangoda, Pelmadulla	An artefact ..	Gem Pit at Depth 12 ft.	Kutapitiyawella, Pelmadulla	P. H. 45
Mr. D. W. Digoarachchi, Village Headman, Bulugahapitiya, Eheliyagoda	An artefact ..	Gem Pit at Depth 12 ft.	Ottuwanpitadeniya, near Palegala, Eheliyagoda	P. H. 46

APPENDIX III (e)

Ratnapura National Museum

PREHISTORY SECTION — PURCHASES

Object	*R'pura Museum Reg. No.*
A stone artefact of the Ratnapura Culture phase	P. H. 39
A stone artefact of the Ratnapura Culture phase	P. H. 40
A chopper	P. H. 44

APPENDIX III (f)

Ratnapura National Museum

PRE-HISTORY SECTION—COLLECTION

Object	*Site*	*R'pura Museum Reg. No.*
A Pitted Stone artefact ..	In a gem pit Depth 4 ft. at Ihalawatta, Veralupe, Ratnapura	P. H. 38
A hexagonal quartz artefact ..	In a gem pit Depth 9 ft. at Korawakvila, Edandevala	P. H. 42

APPENDIX III (g)

Ratnapura National Museum

DONATIONS—ANTHROPOLOGY

Name and Address of Donor	*Object*	*Site*	*Locality and Name of land*	*R'pura Museum Reg. No.*
Mr. M. A. Premachandradasa Karapincha Kade, Hidellana	One oil lamp made of clay	Gem Pit at Depth 10 ft.	Koravakvila, Edandevala	62. 5.38
Mr. J. K. Hinniappuhamy, Pahalagama, Ellavala	One Arecanut cutter, and one mineral bead	Gem Pit at Depth 12 ft.	Waluvewatta, Ellavala	62. 7.38 62.8.38
Mr. K. W. Seneris, Kosgoda, Kahengama, Ratnapura	One spear head	Gem Pit at Depth 15 ft.	Geraliyadde, Kosgoda	62. 9.39
Mr. M. H. Martin, Kitulpe, Kahengama, Ratnapura	Part of a worn mammoty	..	Ihalakaduva, Kitulpe	62.10.39
Mr. K. M. Chandrasekera, Gorakela, Dodampe	Part of an iron blade	Gem pit at Depth 5 ft.	Habessa Mookalana, Okkampitiya	62.11.39
Mr. K. A. Karunapala Ulugedera, Kosgoda, Kahangama, Ratnapura	One part of a Mukara grinding stone (upper portion)	Gem Pit at Depth 6½ ft.	Heenatiyandola Kumbura, Kahangama, Ratnapura	62.12.39
Mr. D. W. Digoarachchi, Village Headman, Bulugahapitya, Eheliyagoda	A broken *Yaula* (English equivalent : Drill)	Gem Pit at Depth 12 ft.	Ottuwanpitadeniya, near Palegala, Eheliyagoda	62.15.40
Mr. C. A. Chandanahamy, Gonapitiya, Kuruvita	Around potsherd	Gem Pit at Depth 6 ft.	Habessa Mookalana, Okkampitiya	62.16.40
Mr. C. A. Chandanahamy, Gonapitiya, Kuruvita	Two pebbles from *gem sand* (Sinhala term *Illam*)	do. ..	do. ..	62.17.40 (a-b)
Mr. V. G. T. Elapata, Bandaranayake Mavata, Ratnapura	A dagger (Sinhala equivalent: *Ulpihiya*	..	..	62.19.40
Mr. R. H. Siyaneris, Millakade, Dodampe	A coin of the period of King Buvaneka Bahu (A. C. 1274-1284)	Gem Pit at Depth 8 ft.	Koravakvila, Edandevala	62.22.40
Mr. M. A. Daniel Appuhamy, Udagama, Embilipitiya	A bead ..	Gem Pit at Depth 10 ft.	Tanketiya, Demodera (near Valave Ganga, Valave)	62.33.41

APPENDIX III (h)

Ratnapura National Museum

ANTHROPOLOGY—PURCHASES

Object	*Site*	*Locality and Name of land*	*R'pura Museum Reg. No.*
One worn out spear-head ..	Gem Pit ..	Devalegava, Hakamuva ..	62. 1.38
One stuiver ..	..	Hakamuva ..	62. 2.38
A coin of recent origin depicting the wedding of Rama and Sita	.	..	62. 3.38
Two Mukkara mammoties ..	Gem Pit ..	Pansalkumbura, Kahawatta .	62. 4.38 (a-b)
One worn out ancient arecanut cutter	Gem Pit ..	Muvagma, Ratnapura ..	62. 6.38
Two mineral beads ..	Gem Pit at 10½ft.	Avoradeniya Kumbura, Muvagama, Ratnapura	62.13.39
A mask of Kulagora Rakaha	..	Malvala .	62.14.40
A Yak Beraya (Beraya—Drum) made of Kalu Tal Wood	..	do. .	62.18.40

APPENDIX IV

Jaffna National Museum

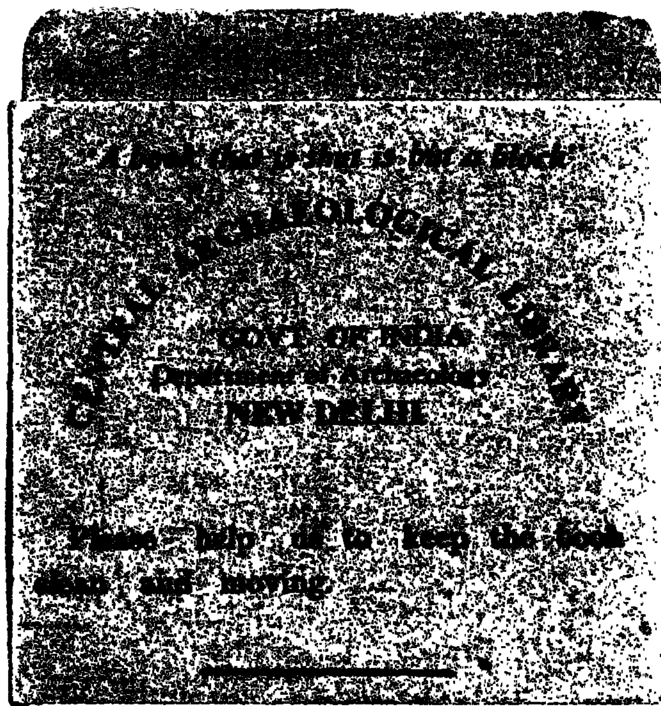
ETHNOLOGICAL SECTION—ACQUISITIONS

Object	*Jaffna Museum Reg. No.*
One pair of silver bangles worn by Muslim girls . ..	62.751.34
One pair of antique silver bangles	

EXPLANATION OF PLATES

Plate I—The newly completed western half of the North Wing of the Colombo National Museum.

Plate II—A reconstruction of the mandible of the extinct hippopotamus of Ceylon *Hexaprotodon sinhaleyus* Deraniyagala (fig. 1) based upon the left half of the mandible dug up from a gem pit at Ellavala (fig. 2).

GOVT. OF INDIA
NEW DELHI